

STALEXPORT
Autostrady

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ**

na dzień i za rok kończący się
31 grudnia 2019 roku

Mysłowice, 27 lutego 2020 roku

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
INFORMACJE DODATKOWE (NOTY) DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	
1. PODSTAWOWE DANE O GRUPIE	9
2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
3. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	12
4. INFORMACJE DOTYCZĄCE UMOWY KONCESYJNEJ	12
5. ZMIANY WAŻNIEJSZYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	13
6. OPIS WAŻNIEJSZYCH STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	19
7. SEGMENTY OPERACYJNE	39
8. GRUPA PRZEZNACZONA DO ZBYCIA	40
9. PRZYCHODY	41
10. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU	41
11. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	42
12. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	42
13. KOSZTY FINANSOWE NETTO	43
14. PODATEK DOCHODOWY	44
15. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	45
16. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	46
17. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	48
18. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	49
19. POZOSTAŁE INWESTYCJE	50
20. PODATEK ODROZCZONY	51
21. NALEŻNOŚCI ORAZ ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PODATKU DOCHODOWEGO	54
22. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE	54
23. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	54
24. KAPITAŁ WŁASNY	55
25. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	57
26. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU KREDYTÓW I POŻYCZEK	57
27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU LEASINGU	58
28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	58
29. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE	60
30. PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW	60

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

31.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU UMÓW	60
32.	REZERWY	61
33.	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE (KRÓTKOTERMINOWE).....	62
34.	INSTRUMENTY FINANSOWE	63
35.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	67
36.	ZOBOWIĄZANIA INWESTYCYJNE	73
37.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	74
38.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	74
39.	WYNAGRODZENIE PODMIOTU BADAJĄCEGO SPRAWOZDANIE FINANSOWE I PODMIOTÓW Z NIM POWIĄZANYCH	76
40.	ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.....	76

**Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
za rok kończący się 31 grudnia**

w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej

	Nota	2019 r.	2018 r.*
Przychody	7, 9	351 487	336 529
Koszt własny sprzedaży	7, 10	(89 097)	(53 112)
Zysk brutto na sprzedaży		262 390	283 417
Pozostałe przychody operacyjne	11	6 313	10 396
Koszty ogólnego zarządu	7, 10	(139 033)	(45 075)
Pozostałe koszty operacyjne	12	(514)	(3 282)
Straty z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	35.1	(3)	(57)
Zysk z działalności operacyjnej		129 153	245 399
Przychody finansowe		11 360	13 661
Koszty finansowe		(15 878)	(24 303)
Koszty finansowe netto	13	(4 518)	(10 642)
Udziały w zyskach netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności		137	207
Zysk przed opodatkowaniem		124 772	234 964
Podatek dochodowy	14	(44 376)	(48 701)
Zysk netto za okres sprawozdawczy		80 396	186 263
Inne całkowite dochody			
<i>Inne całkowite dochody, które nigdy nie będą podlegać reklasyfikacji do zysku lub straty bieżącego okresu</i>			
Zmiana wartości godziwej instrumentów kapitałowych	19	(219)	493
Wycena świadczeń pracowniczych	28	(236)	(49)
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	14.3	148	(78)
		(307)	366
<i>Inne całkowite dochody, które podlegają lub mogą podlegać reklasyfikacji do zysku lub straty bieżącego okresu</i>			
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą		82	(24)
Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych	24.2	(46)	(487)
Zmiana netto wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych przeklasyfikowana do zysku lub straty bieżącego okresu	24.2	3 020	2 998
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	14.3	(565)	(477)
		2 491	2 010
Inne całkowite dochody netto za okres sprawozdawczy		2 184	2 376
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		82 580	188 639
Zysk netto przypadający na:			
Właścicieli Jednostki Dominującej		75 526	180 971
Udziały niekontrolujące		4 870	5 292
Zysk netto za okres sprawozdawczy		80 396	186 263
Całkowite dochody ogółem przypadające na:			
Właścicieli Jednostki Dominującej		77 753	183 368
Udziały niekontrolujące		4 827	5 271
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		82 580	188 639
Zysk przypadający na 1 akcję	25		
Podstawowy (zł)		0,31	0,73
Rozwodniony (zł)		0,31	0,73

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów należy analizować łącznie z informacjami dodatkowymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

**Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
na dzień**

w tysiącach złotych

Nota	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.*	1 stycznia 2018 r.*
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	15	31 813	33 663
Wartości niematerialne	16	438 177	449 922
Nieruchomości inwestycyjne	17	6 455	3 765
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	18	973	1 070
Pozostałe inwestycje długoterminowe	19	417 794	419 343
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20	23 033	28 582
Aktywa trwałe razem		918 245	1 020 284
Aktywa obrotowe			
Zapasy		3 064	2 724
Inwestycje krótkoterminowe	19	1 574	1 823
Należności z tytułu podatku dochodowego	21	-	18 908
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	22	26 301	37 360
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	372 868	333 741
Aktywa obrotowe razem		403 807	428 945
Aktywa razem		1 322 052	1 449 229
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	24.1	185 447	185 447
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej		7 430	7 430
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów kapitałowych		291	407
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	24.2	-	(2 409)
Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowy		511 248	429 324
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą		143	132
Zyski zatrzymane oraz niepokryte straty		81 776	179 738
Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej		786 335	800 069
Udziały niekontrolujące	24.6	9 429	4 602
Kapitał własny razem		795 764	804 671
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	26	-	33 229
Zobowiązania z tytułu leasingu	27	3 112	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	4 452	2 897
Przychody przyszłych okresów	30	5 191	6 022
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	29	17 567	18 385
Rezerwy długoterminowe	32	314 374	297 363
Zobowiązania długoterminowe razem		344 696	357 896
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	26	-	44 176
Zobowiązania z tytułu leasingu	27	125	-
Pochodne instrumenty finansowe	35.2	-	3 749
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	21	20 555	204
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	33	90 307	30 287
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	857	4 090
Przychody przyszłych okresów	30	832	832
Zobowiązania z tytułu umów	31	6 570	6 102
Rezerwy krótkoterminowe	32	62 346	78 894
Zobowiązania krótkoterminowe razem		181 592	168 334
Zobowiązania razem		526 288	526 230
Pasywa razem		1 322 052	1 449 229

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opiat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z informacjami dodatkowymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

**Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
za rok kończący się 31 grudnia**

<i>w tysiącach złotych</i>	<i>Nota</i>	2019 r.	2018 r.*
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		124 772	234 964
Korekty			
Amortyzacja	10	57 005	52 099
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą		82	(24)
Zysk ze zbycia/likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	11	(173)	(47)
Darowizny rzeczowe		-	14
Odsetki i dywidendy		(5 158)	(4 396)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych		(137)	(207)
Zmiana stanu należności		11 059	(11 908)
Zmiana stanu zapasów		(173)	(94)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych		49 782	8 513
Zmiana stanu rezerw		(10 083)	(25 410)
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów		(831)	(5 794)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu umów		468	6 102
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		226 613	253 812
Podatek dochodowy zapłacony		15	(23 300)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		226 628	230 512
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Wpływy inwestycyjne		13 121	27 975
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		222	201
Wpływy z długoterminowych lokat środków przeznaczonych na inwestycje		328	15 228
Dywidendy otrzymane		7	3
Dywidendy od jednostek stowarzyszonych		234	171
Odsetki otrzymane		12 330	12 372
Wydatki inwestycyjne		(25 001)	(32 879)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(25 001)	(32 879)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(11 880)	(4 904)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wydatki finansowe		(175 621)	(288 767)
Dywidendy wypłacone, w tym przypadające na: właścicieli Jednostki Dominującej	24.5	(91 487)	(77 069)
udziały niekontrolujące		(91 487)	(71 706)
		-	(5 363)
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	26	(77 723)	(40 889)
Odsetki zapłacone		(6 285)	(7 477)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu	27	(126)	-
Płatności z tytułu Koncesji	33	-	(163 332)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(175 621)	(288 767)
Przepływy pieniężne netto ogółem		39 127	(63 159)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		39 127	(63 159)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 1 stycznia		333 741	396 900
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 31 grudnia		372 868	333 741

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z informacjami dodatkowymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

w tysiącach złotych

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów kapitałowych	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą	Zyski zatrzymane oraz niepokryte straty	Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
Stan na dzień 1 stycznia 2019 r.		185 447	7 430	407	(2 409)	429 324	132	184 975	805 306	4 602	809 908
Wpływ zmiany podejścia*		-	-	-	-	-	-	(5 237)	(5 237)	-	(5 237)
Stan na dzień 1 stycznia 2019 r.*		185 447	7 430	407	(2 409)	429 324	132	179 738	800 069	4 602	804 671
Zysk netto za okres sprawozdawczy		-	-	-	-	-	-	75 526	75 526	4 870	80 396
Inne całkowite dochody:		-	-	(116)	2 409	(8)	11	(69)	2 227	(43)	2 184
Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych	24.2	-	-	-	(46)	-	-	-	(46)	-	(46)
Zmiana netto wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych przeklasyfikowana do zysku lub straty bieżącego okresu	24.2	-	-	-	3 020	-	-	-	3 020	-	3 020
Wycena świadczeń pracowniczych	28	-	-	-	-	-	-	(183)	(183)	(53)	(236)
Zmiana wartości godziwej instrumentów kapitałowych		-	-	(219)	-	-	-	-	(219)	-	(219)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą		-	-	-	-	(8)	11	79	82	-	82
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	14.3	-	-	103	(565)	-	-	35	(427)	10	(417)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		-	-	(116)	2 409	(8)	11	75 457	77 753	4 827	82 580
Wypłata dywidendy	24.5	-	-	-	-	(91 487)	-	-	(91 487)	-	(91 487)
Przeniesienie zysku na pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowy		-	-	-	-	173 419	-	(173 419)	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2019 r.		185 447	7 430	291	-	511 248	143	81 776	786 335	9 429	795 764

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami dodatkowymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (ciąg dalszy)

w tysiącach złotych

	Nota	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów kapitałowych	Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą	Zyski zatrzymane oraz niepokryte straty	Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
Stan na dzień 1 stycznia 2018 r.		185 447	7 430	-	(4 443)	281 675	184	223 186	693 479	4 694	698 173
Wpływ zmiany podejścia*		-	-	-	-	-	-	(5 072)	(5 072)	-	(5 072)
Stan na dzień 1 stycznia 2018 r. *		185 447	7 430	-	(4 443)	281 675	184	218 114	688 407	4 694	693 101
Zysk netto za okres sprawozdawczy*		-	-	-	-	-	-	180 971	180 971	5 292	186 263
Inne całkowite dochody:		-	-	406	2 034	26	(52)	(17)	2 397	(21)	2 376
Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych	24.2	-	-	-	(487)	-	-	-	(487)	-	(487)
Zmiana netto wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych przeklasyfikowana do zysku lub straty bieżącego okresu	24.2	-	-	-	2 998	-	-	-	2 998	-	2 998
Wycena świadczeń pracowniczych	28	-	-	-	-	-	-	(23)	(23)	(26)	(49)
Zmiana wartości godziwej instrumentów kapitałowych		-	-	493	-	-	-	-	493	-	493
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą		-	-	-	-	26	(52)	2	(24)	-	(24)
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	14.3	-	-	(87)	(477)	-	-	4	(560)	5	(555)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy		-	-	406	2 034	26	(52)	180 954	183 368	5 271	188 639
Sprzedaż instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody		-	-	1	-	-	-	(1)	-	-	-
Wypłata dywidendy	24.5	-	-	-	-	-	-	(71 706)	(71 706)	(5 363)	(77 069)
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy		-	-	-	-	147 623	-	(147 623)	-	-	-
Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.*		185 447	7 430	407	(2 409)	429 324	132	179 738	800 069	4 602	804 671

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z informacjami dodatkowymi, które stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

1. Podstawowe dane o Grupie

Stalexport Autostrady S.A. („Spółka”, „Jednostka Dominująca”) jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce pod nr KRS 16854. Siedziba Spółki mieści się w Mysłowicach przy ul. Piaskowej 20.

Spółka wraz z jednostkami zależnymi tworzy Grupę Kapitałową Stalexport Autostrady S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”).

Działalność Grupy obejmuje m.in.:

- budowę dróg kołowych i szynowych, a w szczególności działalność gospodarczą związaną z zarządzaniem, budową przez przystosowanie do wymogów autostrady płatnej i eksploatacją fragmentu autostrady A-4 na odcinku Katowice – Kraków,
- zarządzanie i doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej,
- wynajem pomieszczeń.

Poza Spółką w skład Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2019 r. wchodziły następujące podmioty:

Nazwa spółki	Siedziba	Główny obszar działalności	Status spółki	Udział w kapitale oraz liczbie głosów	Data objęcia kontroli/ Data nabycia	Metoda konsolidacji
Stalexport Autoroute S.a r.l.	Luksemburg	Działalność w zakresie zarządzania	Jednostka zależna	100%	2005 r.	Metoda pełna
Stalexport Autostrada Małopolska S.A.	Mysłowice	Budowa i eksploatacja autostrady	Jednostka zależna	100%*	1998 r.	Metoda pełna
VIA4 S.A. **	Mysłowice	Eksploatacja autostrady	Jednostka zależna	55%*	1998 r.	Metoda pełna
Biuro Centrum Sp. z o.o.	Katowice	Administrowanie nieruchomościami	Jednostka stowarzyszona	40,63%	1994 r.	Metoda praw własności
Petrostal S.A. w likwidacji***	Warszawa	Spółka nie prowadzi działalności	Jednostka zależna	100%	2005 r.	-

* Poprzez Stalexport Autoroute S.a r.l.;

** Dokonując oceny sprawowania kontroli uwzględniono fakt, że Spółka miała i nadal ma (obecnie za pośrednictwem jednostki zależnej Stalexport Autostrada Małopolska S.A.) decydujący wpływ na definicję celu oraz modelu funkcjonowania VIA4 S.A., operatora koncesyjnego odcinka autostrady A4 Katowice-Kraków (patrz nota 4), w tym na istotne działania operacyjne i finansowe. Spółka dzięki posiadanemu udziałowi w kapitale zakładowym może również samodzielnie decydować o polityce VIA4 S.A. w zakresie wypłaty dywidend.

*** Podmiot nieobjęty konsolidacją ze względu na występujące ograniczenia w sprawowaniu kontroli.

W 2019 r. nie odnotowano zmian zarówno w składzie, jak i w strukturze Grupy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień i za rok kończący się 31 grudnia 2019 r. obejmuje sprawozdania finansowe Spółki oraz jej jednostek zależnych, a także udział Grupy w aktywach netto jednostek stowarzyszonych.

Równolegle Grupa Kapitałowa ujmowana jest w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej wyższego szczebla Atlantia S.p.A. (Włochy).

Informacja o planowanym połączeniu transgranicznym

W dniu 30 września 2019 r. Zarząd Spółki, działając wspólnie z jedynym członkiem Zarządu Stalexport Autoroute S.a r.l. z siedzibą w Luksemburgu, przyjął plan transgranicznego połączenia obu tych spółek. Połączenie ma na celu obniżenie kosztów funkcjonowania Grupy Kapitałowej Stalexport Autostrady S.A., poprzez zakończenie działalności gospodarczej Stalexport Autoroute S.à r.l. oraz jej bytu prawnego. Zakończenie bytu prawnego Stalexport Autoroute S.à r.l. nastąpi w drodze transgranicznego połączenia spółek polegającego na transgranicznym przejęciu Stalexport Autoroute S.à r.l. przez Spółkę, bez podwyższenia kapitału zakładowego Spółki, przy zastosowaniu uproszczonej procedury połączenia zgodnie z kodeksem spółek handlowych oraz na podstawie właściwych przepisów prawa luksemburskiego.

W dniu 20 stycznia 2020 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał zaświadczenie o zgodności z prawem polskim opisanego powyżej połączenia. W dniu 28 stycznia 2020 r. Spółka zwróciła się do ww. sądu z wnioskiem o dokonanie w dniu 28 lutego 2020 r. wpisu połączenia transgranicznego do rejestru przedsiębiorców.

2. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

2.1. Oświadczenie zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”) oraz innych obowiązujących przepisów.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 27 lutego 2020 r.

MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości („MSR”), Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz związane z nimi Interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”) poza Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską, a także Standardami oraz Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

2.2. Podstawa wyceny

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem:

- pochodnych instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej;
- instrumentów kapitałowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

2.3. Waluta funkcjonalna i prezentacyjna

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, walucie prezentacji Grupy, która jest również walutą funkcjonalną Spółki, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy.

2.4. Nowe standardy i interpretacje niezastosowane w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Nowe standardy, zmiany do standardów oraz interpretacji, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się po 1 stycznia 2019 r., nie zostały uwzględnione przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Nie przewiduje się aby nowe standardy oraz zmiany do obecnie obowiązujących standardów mogły mieć istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za okres, w którym będą one zastosowane po raz pierwszy.

2.5. Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach uznawanych za racjonalne w danych okolicznościach i stanowią podstawę do określenia wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, które nie wynikają bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczne wartości mogą się różnić od wartości szacowanych.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Osądy oraz szacunki dokonywane przez Zarząd, które mają istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zostały przedstawione w notach 14, 16, 17, 19, 20, 21, 24, 27, 28, 32, 34 i 35.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej stabilnym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Nowe regulacje wymagają znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Grupa ujmuje i wycenia należności/zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego, a także aktywa/rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 *Podatek dochodowy* w oparciu o dochód do opodatkowania (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe oraz odpowiednie stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

W październiku 2018 r. Unia Europejska zatwierdziła interpretację KIMSF 23 *Niepewność co do traktowania podatkowego dochodu*, która obowiązuje dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później. Interpretacja ta wyjaśnia w jaki sposób należy stosować wymogi w zakresie ujmowania i wyceny zawarte w MSR 12 w przypadku, gdy występuje niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego.

Interpretacja ta nie miała wpływu na wartość kapitałów własnych Grupy na moment jej pierwotnego zastosowania, tj. 1 stycznia 2019 r.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

---

3. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdzono istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

4. Informacje dotyczące Umowy Koncesyjnej

Działalność Grupy obejmuje przede wszystkim działalność gospodarczą związaną z zarządzaniem, budową/przystosowaniem do wymogów autostrady płatnej i eksploatacją fragmentu autostrady A-4 na odcinku Katowice – Kraków, skoncentrowaną przede wszystkim w jednostce zależnej Stalexport Autostrada Małopolska S.A. („SAM S.A.”, „Koncesjonariusz”). Działalność ta jest prowadzona w oparciu o umowę koncesyjną („Umowa Koncesyjna”).

Przedmiotem Umowy Koncesyjnej jest realizacja przedsięwzięcia („Przedsięwzięcie”) polegającego na budowie płatnej autostrady A-4 (poprzez przystosowanie do wymogów autostrady płatnej) na odcinku Katowice (węzeł Murckowska, km 340,2) - Kraków (węzeł Balice I, km 401,1) i jej eksploatacji, jak również prowadzenie i zakończenie pozostałych robót budowlanych w niej określonych.

Umowa Koncesyjna została zawarta na okres obowiązywania koncesji, tj. 30 lat kończących się w marcu 2027 r.

Podstawowym źródłem przychodów z realizacji przedsięwzięcia określonym w Umowie Koncesyjnej są przychody z tytułu poboru opłat.

Koncesjonariuszowi przysługuje przez okres obowiązywania Umowy Koncesyjnej prawo korzystania i pobierania pożytków z pasa drogowego autostrady. Prawo to obejmuje m.in. prawo do wyburzania i usuwania znajdujących się w pasie drogowym autostrady budynków, budowli, urządzeń, drzewostanu i upraw, z zastrzeżeniem wszelkich odnośnych przepisów prawa. W zamian Koncesjonariusz jest zobowiązany do eksploatacji i utrzymywania płatnej autostrady do dnia wygaśnięcia lub rozwiązania Umowy Koncesyjnej, która określa szczegółowy zakres obowiązków Koncesjonariusza oraz do inwestycji obejmujących ściśle określone roboty budowlane.

Ponadto, w ramach obowiązków określonych przez Umowę Koncesyjną, po spełnieniu warunków w niej określonych, Koncesjonariusz:

- (i) dokonał na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego płatności z tytułu koncesji („Płatności z tytułu Koncesji”) dotyczących spłaty tzw. długu podporządkowanego (zobowiązania z tytułu kredytu w Europejskim Banku Odbudowy i Rozwoju zaciągniętego przez Skarb Państwa na budowę odcinka Autostrady A-4 Katowice – Kraków przejętego przez Koncesjonariusza);
- (ii) jest zobowiązany do dokonywania na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego płatności stanowiących udział Skarbu Państwa w zyskach Przedsięwzięcia („Płatności na rzecz Skarbu Państwa”).

Dotychczas zrealizowany Etap I obejmował m.in. budowę systemu poboru opłat, uruchomienie obwodu utrzymania autostrady w Brzęczkowicach oraz budowę systemu komunikacyjnego i zarządzania oraz łączności autostradowej. Dalsze etapy inwestycji (Etap II), które są lub mają być realizowane obejmują m.in. remonty mostów, rozbudowę węzłów autostradowych, budowę miejsc obsługi podróżnych oraz prace z zakresu ochrony środowiska (budowa ekranów akustycznych, odwodnienia autostrady, budowa przejść dla zwierząt).

Po zakończeniu okresu trwania Umowy Koncesyjnej prawo do używania i pobierania pożytków z wszelkich budynków i budowli wzniesionych przez Koncesjonariusza przejdzie na Skarb Państwa.

Postanowienia Umowy Koncesyjnej pomiędzy SAM S.A. a Ministrem Infrastruktury, a w okresie jej obowiązywania również umowy kredytowej („Konsorcjalna Umowa Kredytowa”) pomiędzy SAM S.A. a konsorcjum („Konsorcjum”): PEKAO S.A., FMS WERTMANAGEMENT, KfW IPEX-Bank, Bank BGŻ BNP Paribas

S.A. oraz Portigon AG (London Branch), uzależniają możliwość dokonywania Płatności na rzecz Skarbu Państwa oraz wypłat dywidend dla akcjonariusza(y) SAM S.A. m.in. od zakończenia określonego etapu robót budowlanych, osiągnięcia minimalnych wielkości wskaźników obsługi długu oraz zapewnienia pokrycia rachunków rezerwowych w wymaganej wysokości.

Grupa ujmuje zobowiązanie do dokonania Płatności na rzecz Skarbu Państwa dopiero na dzień kalkulacji, tj. odpowiednio 31 marca oraz 30 września, po spełnieniu kryteriów powodujących powstanie obowiązku zapłaty przewidzianych w Umowie Koncesyjnej, a w okresie jej obowiązywania również Konsorcjalnej Umowie Kredytowej (patrz również nota 6.3).

W 2019 r. Grupa rozpoznała zobowiązania z tytułu Płatności na rzecz Skarbu Państwa na ogólną kwotę 109 225 tys. zł brutto (2018 r.: 7 272 tys. zł brutto), z czego 54 558 tys. zł uregulowano w trakcie rzeczoności okresu sprawozdawczego.

Dodatkowo Koncesjonariusz szacuje, że z kwoty środków pieniężnych będących w jego posiadaniu na dzień 31 grudnia 2019 r., kwota 20 115 tys. zł będzie przypisana do Płatności na rzecz Skarbu Państwa określonej według stanu na najbliższy dzień kalkulacji, tj. 31 marca 2020 r.

5. Zmiany ważniejszych zasad rachunkowości

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień i za rok kończący się 31 grudnia 2019 r. jest pierwszym rocznym sprawozdaniem finansowym Grupy, w którym zastosowano zapisy MSSF 16 *Leasing*, obowiązującego dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później. W nocie 5.1 zaprezentowano wpływ wprowadzenia rzeczoności standardu na zasady rachunkowości stosowane przez Grupę.

Pozostałe nowe standardy oraz interpretacje, a także modyfikacje obowiązujących standardów, które mają zastosowanie dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później, nie wpłynęły w istotny sposób na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Dodatkowo, z dniem 1 stycznia 2019 r. Grupa zmieniła dotychczasowe podejście w zakresie ujmowania Opłat koncesyjnych, w rezultacie dokonując przekształcenia danych za okresy porównawcze (patrz nota 5.2).

5.1. MSSF 16 *Leasing*

Standard określa zasady ujmowania, wyceny, prezentacji i ujawniania leasingu - zastępuje MSR 17 *Leasing* oraz interpretacje odnoszące się do tego typu umów. W przypadku leasingobiorców standard wprowadza pojedynczy model ewidencji umów spełniających definicję leasingu, natomiast leasingodawcy nadal będą rozróżniać dwa rodzaje leasingu, tj. leasing finansowy, w sytuacji gdy następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem leasingu, a w przeciwnym przypadku leasing operacyjny.

i) Stosowane zasady rachunkowości

Biorąc pod uwagę zakres w jakim MSSF 16 wpłynął na dotychczasową politykę rachunkowości Grupy, poniżej przytoczono zasady rachunkowości wyłącznie w odniesieniu do przypadków, w których Grupa występuje w roli leasingobiorcy.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Zobowiązanie z tytułu leasingu jest pierwotnie wyceniane w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, a jeżeli stopy tej nie można łatwo ustalić, za pomocą krańcowej stopy procentowej Grupy.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia zobowiązania z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu,
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych, oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia ponownej oceny lub zmiany leasingu, lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu. Po początkowym ujęciu składniki te są wyceniane według kosztu pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości, z uwzględnieniem korekt wynikających z ww. aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu.

Jeżeli składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania spełnia definicję nieruchomości inwestycyjnej, jest prezentowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako nieruchomość inwestycyjna.

W przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów, w ramach których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, Grupa ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

ii) Wpływ pierwszego zastosowania standardu

Grupa zastosowała MSSF 16 retrospektywnie z łącznym efektem implementacji ujętym na dzień pierwszego zastosowania jego zapisów, tj. 1 stycznia 2019 r., jako korekta salda początkowego zysków zatrzymanych w tymże dniu. W konsekwencji dane porównawcze nie podlegały przekształceniu.

Grupa dotychczas traktowała posiadane prawa wieczystego użytkowania gruntów jako umowy leasingu operacyjnego, ujmując opłaty wnoszone z tego tytułu w zysku lub stracie okresu, którego dotyczyły. W rezultacie wprowadzenia MSSF 16 Grupa rozpoznała zobowiązania z tytułu leasingu w wartości bieżącej pozostałych opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntów (prawo wygasa w grudniu 2089 r.), zdyskontowanych przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej Spółki (3,67%) w dniu pierwszego zastosowania. Zobowiązanie z tytułu leasingu (opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntu) na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 wyniosło 3 247 tys. zł. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania Grupa ujęła w kwocie równej ww. zobowiązaniu, tak więc wartość kapitałów własnych Grupy na dzień 1 stycznia 2019 r. nie uległa zmianie. Składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania, jako że spełnia definicję nieruchomości inwestycyjnej, został zaprezentowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej właśnie w ramach rzeczonyj pozycji (patrz nota 17).

5.2. Zmiana podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych

Zgodnie z Umową Koncesyjną Koncesjonariusz periodicznie wnosi na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego opłaty koncesyjne („Opłaty koncesyjne”), na które składają się (i) czynsz za korzystanie (używanie oraz pobieranie pożytków) z pasa drogowego koncesyjnego odcinka autostrady A4 Katowice-Kraków oraz (ii) zwrot kosztów nadzoru i kontroli ponoszonych przez GDDKiA.

Dotychczas Opłaty koncesyjne ujmowane były przez Grupę w zysku lub stracie okresu, którego dotyczyły.

Z dniem 1 stycznia 2019 r. Grupa, mając na względzie chęć lepszego odzwierciedlenia celowości oraz bezwarunkowego charakteru Opłat koncesyjnych, a co za tym idzie zwiększenia przejrzystości i przydatności informacji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dla jego użytkowników, dokonała zmiany podejścia w zakresie ujmowania ww. płatności.

Zgodnie z nowym podejściem, z uwagi na fakt że:

- Opłaty koncesyjne nie są wnoszone za prawo do odrębnych od usług koncesjonowanych dóbr lub usług lub za odrębne od infrastruktury w zakresie KIMSF 12 *Umowy na usługi koncesjonowane* prawo do używania aktywa, które jest leasingiem;
- Umowa Koncesyjna spełnia przesłanki do zastosowania modelu wartości niematerialnej wg KIMSF 12;
- obowiązek wnoszenia Opłat koncesyjnych nie jest uwarunkowany osiągnięciem przez Grupę określonych efektów prowadzonej działalności lub wystąpieniem konkretnego zdarzenia z nią związanego;
- wysokość Opłat koncesyjnych podlega okresowej indeksacji według wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych;

Grupa uwzględniła bieżącą wartość pozostałych do wniesienia Opłat koncesyjnych (wartość godziwą wynagrodzenia) przy wycenie zobowiązania z tytułu nabycia koncesyjnych wartości niematerialnych (prawa do pobierania opłat od użytkowników autostrady).

Grupa dokonała implementacji nowego podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych retrospektywnie - dane finansowe za okresy porównawcze zostały przekształcone zgodnie z wymogami MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*.

Rozpoznana w korespondencji z koncesyjnymi wartościami niematerialnymi bieżąca wartość pozostałych do wniesienia Opłat koncesyjnych została określona na dzień powstania zobowiązania do wnoszenia ww. opłat, czyli odpowiednio 1 stycznia 2000 r. w przypadku czynszu, oraz 1 stycznia 2001 r. w przypadku zwrotu kosztów nadzoru i kontroli, poprzez zdyskontowanie nominalnej wartości przyszłych płatności przy pomocy historycznych stóp procentowych określonych dla ww. dat, tj. odpowiednio 19,20% oraz 19,45%.

Późniejsze zmiany zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych wynikające z aktualizacji ich wysokości korygują wartość koncesyjnych wartości niematerialnych. Koszt odsetkowy zobowiązania (odwrócenie dyskonta) odnoszony jest w koszty finansowe bieżącego okresu.

W odniesieniu do koncesyjnych wartości niematerialnych Grupa stosuje metodę amortyzacji najlepiej w jej przekonaniu odzwierciedlającą sposób konsumowania przyszłych korzyści ekonomicznych z nich osiągniętych, a mianowicie metodę naturalną, dla zdefiniowania której podstawą stał się prognozowany średnioroczny przyrost ruchu na objętym koncesją odcinku autostrady w trakcie okresu jej obowiązywania.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Poniżej zaprezentowano wpływ zmiany podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych na skonsolidowane sprawozdanie finansowe z sytuacji finansowej oraz skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okresy porównawcze uwzględnione w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	31 grudnia 2018 r. <i>opublikowane</i>	wpływ zmiany podejścia	31 grudnia 2018 r. <i>przekształcone</i>
AKTYWA			
Wartości niematerialne	441 154	8 768 (1)	449 922
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	27 353	1 229 (2)	28 582
Pozostałe składniki aktywów trwałych	457 841	-	457 841
Aktywa trwałe	926 348	9 997	936 345
Aktywa obrotowe	394 556	-	394 556
Aktywa razem	1 320 904	9 997	1 330 901
PASYWA			
Kapitał własny			
Zyski zatrzymane oraz niepokryte straty	184 975	(5 237) (3)	179 738
Pozostałe składniki kapitału własnego	620 331	-	620 331
Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej	805 306	(5 237)	800 069
Udziały niekontrolujące	4 602	-	4 602
Kapitał własny razem	809 908	(5 237)	804 671
Zobowiązania			
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	6 318	12 067 (4)	18 385
Pozostałe pozycje zobowiązań długoterminowych	339 511	-	339 511
Zobowiązania długoterminowe	345 829	12 067	357 896
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27 120	3 167 (4)	30 287
Pozostałe pozycje zobowiązań krótkoterminowych	138 047	-	138 047
Zobowiązania krótkoterminowe	165 167	3 167	168 334
Zobowiązania razem	510 996	15 234	526 230
Pasywa razem	1 320 904	9 997	1 330 901

- (1) Rozpoznanie koncesyjnej wartości niematerialnej w odniesieniu do Opłat koncesyjnych;
- (2) Skumulowany wpływ zmiany podejścia na wartość aktywów z tytułu podatku odroczonego;
- (3) Skumulowany wpływ zmiany podejścia na zyski zatrzymane oraz niepokryte straty, w tym na zysk netto za okres sprawozdawczy;
- (4) Rozpoznanie zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2018 r.

<i>w tysiącach złotych</i>	1 stycznia 2018 r. <i>opublikowane</i>	wpływ zmiany podejścia	1 stycznia 2018 r. <i>przekształcone</i>
AKTYWA			
Wartości niematerialne	463 855	9 693 (1)	473 548
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	69 829	1 190 (2)	71 019
Pozostałe składniki aktywów trwałych	475 717	-	475 717
Aktywa trwałe	1 009 401	10 883	1 020 284
Aktywa obrotowe	428 945	-	428 945
Aktywa razem	1 438 346	10 883	1 449 229
PASYWA			
Kapitał własny			
Zyski zatrzymane oraz niepokryte straty	223 186	(5 072) (3)	218 114
Pozostałe składniki kapitału własnego	470 293	-	470 293
Kapitał własny właścicieli Jednostki Dominującej	693 479	(5 072)	688 407
Udziały niekontrolujące	4 694	-	4 694
Kapitał własny razem	698 173	(5 072)	693 101
Zobowiązania			
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	6 374	12 786 (4)	19 160
Pozostałe pozycje zobowiązań długoterminowych	449 995	-	449 995
Zobowiązania długoterminowe	456 369	12 786	469 155
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	184 935	3 169 (4)	188 104
Pozostałe pozycje zobowiązań krótkoterminowych	98 869	-	98 869
Zobowiązania krótkoterminowe	283 804	3 169	286 973
Zobowiązania razem	740 173	15 955	756 128
Pasywa razem	1 438 346	10 883	1 449 229

- (1) Rozpoznanie koncesyjnej wartości niematerialnej w odniesieniu do Opłat koncesyjnych;
- (2) Skumulowany wpływ zmiany podejścia na wartość aktywów z tytułu podatku odroczonego;
- (3) Skumulowany wpływ zmiany podejścia na zyski zatrzymane oraz niepokryte straty, w tym na zysk netto za okres sprawozdawczy;
- (4) Rozpoznanie zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

<i>w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej</i>	2018 r. <i>opublikowane</i>	wpływ zmiany podejścia	2018 r. <i>przekształcone</i>
Przychody	336 529	-	336 529
Koszt własny sprzedaży	(52 198)	(914) (1)	(53 112)
Zysk brutto na sprzedaży	284 331	(914)	283 417
Pozostałe przychody operacyjne	10 396	-	10 396
Koszty ogólnego zarządu	(48 687)	3 612 (2)	(45 075)
Pozostałe koszty operacyjne	(3 282)	-	(3 282)
Straty z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(57)	-	(57)
Zysk z działalności operacyjnej	242 701	2 698	245 399
Przychody finansowe	13 661	-	13 661
Koszty finansowe	(21 401)	(2 902) (3)	(24 303)
Koszty finansowe netto	(7 740)	(2 902)	(10 642)
Udziały w zyskach netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	207	-	207
Zysk przed opodatkowaniem	235 168	(204)	234 964
Podatek dochodowy	(48 740)	39 (4)	(48 701)
Zysk netto za okres sprawozdawczy	186 428	(165)	186 263
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	188 804	(165)	188 639
Zysk przypadający na 1 akcję			
Podstawowy (zł)	0,73	-	0,73
Rozwodniony (zł)	0,73	-	0,73

- (1) Ujęcie amortyzacji koncesyjnej wartości niematerialnej rozpoznanej w odniesieniu do Opłat koncesyjnych;
- (2) Wysięgowanie Opłat koncesyjnych dotyczących 2018 roku;
- (3) Ujęcie kosztu odsetkowego zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych (odwrócenie dyskonta);
- (4) Skumulowany wpływ zmiany podejścia na podatek odroczony za okres sprawozdawczy.

6. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Za wyjątkiem zmian wynikających z wprowadzenia nowych standardów oraz interpretacji, a także modyfikacji obowiązujących standardów, które mają zastosowanie dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub później (patrz nota 5), zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

6.1. Zasady konsolidacji

6.1.1. Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Spółkę. Kontrola ma miejsce wtedy, gdy Spółka z tytułu swojego zaangażowania w jednostkę zależną podlega ekspozycji na zmieniający się poziom zwrotu z inwestycji, lub gdy ma prawa do zmieniającego się poziomu zwrotu z inwestycji, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tego zwrotu poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych uwzględniane są w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym począwszy od dnia uzyskania nad nimi kontroli aż do momentu jej wygaśnięcia.

6.1.2. Udziały niekontrolujące

W swoim skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa przedstawia udziały niekontrolujące w kapitale własnym oddzielnie od kapitału własnego właścicieli Jednostki Dominującej.

Zmiany w udziale własnościowym Grupy w jednostce zależnej, które nie skutkują utratą przez Jednostkę Dominującą kontroli nad jednostką zależną, stanowią transakcje kapitałowe.

6.1.3. Jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

Jednostki stowarzyszone są to jednostki gospodarcze, na których politykę operacyjną i finansową Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz ich nie kontroluje bądź współkontroluje. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych wykazywanych metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego wygaśnięcia. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, wartość bilansowa jest zredukowana do zera. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej lub współzależnej.

Wspólne przedsięwzięcie to ustalenie umowne, na mocy którego dwie lub więcej stron podejmuje działalność gospodarczą podlegającą spółkontroli. Współkontrola jest to określony w umowie podział kontroli nad działalnością gospodarczą, który występuje tylko wówczas, gdy strategiczne decyzje finansowe i operacyjne dotyczące tej działalności wymagają jednomyślnej zgody stron sprawujących spółkontrolę. Grupa nie posiadała inwestycji we wspólnych przedsięwzięciach w żadnym z okresów sprawozdawczych objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

6.1.4. Korekty konsolidacyjne

Salda rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy, transakcje zawierane w obrębie Grupy oraz wszelkie wynikające stąd niezrealizowane zyski lub straty, a także przychody oraz koszty Grupy są eliminowane w trakcie sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Niezrealizowane zyski wynikające z transakcji z jednostkami stowarzyszonymi są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania proporcjonalnie do wysokości udziału Grupy w tych jednostkach. Niezrealizowane straty są wyłączone ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego na tej samej zasadzie co niezrealizowane zyski, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości.

6.2. Waluty obce

6.2.1. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w złotych przy zastosowaniu średniego kursu NBP dla danej waluty z dnia zawarcia transakcji. Pozycje pieniężne aktywów i pasywów w walucie obcej są przeliczane na dzień bilansowy według średniego kursu NBP dla danej waluty obowiązującego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i pasywów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kursu historycznego w walucie obcej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

6.2.2. Przeliczanie jednostek działających za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty dotyczące wartości godziwej dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego.

Przychody i koszty jednostek działających za granicą, wyłączając jednostki działające za granicą w warunkach hiperinflacji, są przeliczane według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego. Przychody i koszty jednostek działających za granicą w warunkach hiperinflacji są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień bilansowy. Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w oddzielnej pozycji kapitału własnego tj. „Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą”. W sytuacji, gdy kontrola lub znaczący wpływ nad jednostką działającą za granicą zostaje utracona, skumulowana wartość różnic kursowych z przeliczenia jest przeklasyfikowywana do zysku lub straty bieżącego okresu.

Przed przeliczeniem sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą w warunkach hiperinflacji, sprawozdanie finansowe, w tym dane porównywalne, są przekształcane w celu ujęcia zmian siły nabywczej waluty hiperinflacyjnej. Przekształcenie to jest dokonywane na podstawie odpowiednich wskaźników wzrostu cen na dzień bilansowy.

6.3. Umowy na usługi koncesjonowane

Jako umowy na usługi koncesjonowane (zgodnie z KIMSF 12 *Umowy na usługi koncesjonowane*) Grupa traktuje publiczno-prywatne umowy, jeżeli:

- koncesjodawca kontroluje lub reguluje, jakie usługi Grupa musi świadczyć z wykorzystaniem danej infrastruktury, na rzecz kogo musi świadczyć te usługi i po jakiej cenie; oraz
- koncesjodawca kontroluje – poprzez prawo własności, prawo do czerpania korzyści lub w inny sposób - znaczące wartości rezydualne infrastruktury na koniec okresu obowiązywania umowy.

Umowy takie obejmują zarówno infrastrukturę zbudowaną przez Grupę lub pozyskaną przez nią od strony trzeciej na potrzeby umowy na usługi, jak i infrastrukturę, którą koncesjodawca udostępnia Grupie na potrzeby umowy na usługi.

Infrastruktura ta nie jest ujmowana jako rzeczowe aktywa trwałe Grupy, ponieważ umowa na usługi nie przenosi na Grupę prawa do kontrolowania użytkowania infrastruktury wykorzystywanej do świadczenia usług użyteczności publicznej. Grupa ma dostęp do eksploatacji infrastruktury w celu świadczenia usługi użyteczności publicznej w imieniu koncesjodawcy zgodnie z warunkami określonymi w kontrakcie.

Zgodnie z warunkami umów na usługi koncesjonowane Grupa działa w charakterze dostawcy usług. Grupa buduje lub modernizuje infrastrukturę (usługi budowlane lub modernizacyjne – przychód rozpoznawany jest zgodnie z zasadami rachunkowości w zakresie ujmowania przychodów z usług budowlanych) wykorzystywaną do świadczenia usług użyteczności publicznej oraz eksploatuje i utrzymuje tę infrastrukturę (usługi eksploatacji - przychód rozpoznawany jest zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 6.18.1) przez określony okres.

Jeżeli Grupa świadczy usługi budowlane lub modernizacyjne wynagrodzenie otrzymywane przez Grupę lub jej należne ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa. Wynagrodzenie to może być ujęte jako:

- składnik aktywów finansowych: Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych w zakresie, w jakim posiada ona bezwarunkowe prawo umowne do otrzymywania za usługi budowlane środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych od lub na polecenie koncesjodawcy;
- wartość niematerialna: Grupa ujmuje wartość niematerialną w zakresie, w jakim otrzymuje ona prawo (licencję) do nakładania opłat na użytkowników danej usługi użyteczności publicznej. Prawo do nakładania opłat na użytkowników usługi użyteczności publicznej nie stanowi bezwarunkowego prawa do uzyskiwania środków pieniężnych, ponieważ kwoty takie są uzależnione od intensywności świadczenia danej usługi. W przypadku modelu wartości niematerialnej prawa Grupy są rozpoznawane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako koncesyjne wartości niematerialne w wartości godziwej usług budowlanych lub modernizacyjnych. Koncesyjne wartości niematerialne są amortyzowane przez okres koncesji, od momentu rozpoczęcia świadczenia usług użyteczności publicznej.

Jeżeli Grupa uzyskuje zapłatę za usługi budowlane częściowo w formie składnika aktywów finansowych, a częściowo w formie wartości niematerialnej, konieczne jest, aby każdą składową wynagrodzenia Grupy rozliczyć oddzielnie. Wynagrodzenie otrzymane lub należne z tytułu obu składowych ujmuje się początkowo według wartości godziwej otrzymanego lub należnego wynagrodzenia.

Na Grupie mogą spoczywać zobowiązania umowne, które musi spełnić jako warunek otrzymanej licencji, a) aby utrzymywała infrastrukturę na określonym poziomie sprawności lub b) aby przywróciła infrastrukturę do określonego stanu przed przekazaniem jej na rzecz koncesjodawcy na koniec okresu obowiązywania umowy na usługi. Zobowiązania umowne, aby utrzymać lub przywrócić stan infrastruktury, z wyłączeniem elementu modernizacyjnego są ujmowane i wyceniane według jak najdokładniejszych szacunków wydatków, które byłyby konieczne do rozliczenia danego zobowiązania na dzień zamknięcia sprawozdania z sytuacji finansowej.

Jeżeli Grupa jest na mocy umowy koncesyjnej zobowiązana do poniesienia w okresie koncesji wydatków inwestycyjnych związanych z wymianą, modernizacją infrastruktury niezależnie od tego w jakim stopniu społeczeństwo będzie z niej korzystać w okresie koncesji, takie wydatki inwestycyjne, powinny zostać zaliczone do wartości początkowej koncesyjnej wartości niematerialnej. Biorąc pod uwagę, że wydatki te nie są uzależnione od stopnia wykorzystania infrastruktury, Grupa powinna utworzyć na ten tytuł rezerwę (w korespondencji z ww. wartością niematerialną), jako wartość bieżącą szacowanych przyszłych wydatków inwestycyjnych związanych z realizacją przyjętego zobowiązania. Rezerwa powinna zostać ujęta na moment przyjęcia na siebie zobowiązania.

Umowa Koncesyjna – Autostrada A-4 Katowice-Kraków

Umowa Koncesyjna, której stroną jest Stalexport Autostrada Małopolska S.A., spełnia przesłanki zastosowania modelu wartości niematerialnej.

Grupa rozpoznała wartość niematerialną jako wynagrodzenie za dostosowanie autostrady do wymogów autostrady płatnej (Etap I) oraz za roboty budowlane (modernizacje), które zgodnie z Umową Koncesyjną mają zostać wykonane w terminach późniejszych (Etap II). Wartość początkowa elementu wartości niematerialnej rozpoznanej w odniesieniu do kosztów Etapu I, została określona na poziomie rzeczywistych wydatków inwestycyjnych w związku z nim poniesionych (z uwzględnieniem kosztów finansowania zewnętrznego), a wartość początkowa elementu wartości niematerialnej rozpoznanej w odniesieniu do przewidywanych wydatków inwestycyjnych Etapu II została określona jako wartość bieżąca tych przyszłych wydatków na dzień ujęcia po raz pierwszy (bez uwzględnienia kosztów finansowania zewnętrznego).

Element wartości niematerialnej związany ze zobowiązaniami poniesienia wydatków Etapu II został ujęty w korespondencji z rezerwą utworzoną na ten cel. Wartość bieżąca wydatków określono poprzez zdyskontowanie ich przewidywanej wartości nominalnej za pomocą długoterminowej stopy wolnej od ryzyka, którą Grupa określiła w oparciu o historyczną i bieżącą rentowność długoterminowych obligacji skarbowych.

Wszelkie zmiany szacunkowych wartości rezerwy wynikające ze:

- zmian stóp procentowych;
- zmian harmonogramu prac budowlanych;
- zmian przewidywanych wydatków inwestycyjnych;

znajdują odzwierciedlenie w wycenie wartości niematerialnej. Ich wpływ na skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów jest uwzględniany prospektywnie poprzez ujęcie w okresie, w którym zmiana nastąpiła oraz w okresach przyszłych, jeśli zmiana ta dotyczy również tych okresów.

Odwrócenie dyskonta rezerwy jest ujmowane jako koszt finansowy okresu.

Koncesyjne wartości niematerialne obejmują także składnik przekwalifikowany z rzeczowych aktywów trwałych, którego wartość początkową określono jak wartość bieżącą zdyskontowanych Płatności z tytułu Koncesji na moment ich rozpoznania.

Zgodnie z zasadami opisanymi w notcie 6.4 rozpoznana wartość niematerialna o określonym okresie użytkowania podlega amortyzacji w przewidywanym okresie użytkowania.

Koncesyjna wartość niematerialna jest amortyzowana w okresie od rozpoczęcia poboru opłat za korzystanie z infrastruktury (2000 rok), aż do końca obowiązywania Umowy Koncesyjnej (2027 rok).

Grupa zastosowała metodę amortyzacji najlepiej w jej przekonaniu odzwierciedlającą sposób konsumowania przyszłych korzyści ekonomicznych osiąganych z wartości niematerialnej, a mianowicie metodę naturalną, dla zdefiniowania której podstawą stał się prognozowany średnioroczny przyrost ruchu na objętym koncesją odcinku autostrady w trakcie okresu jej obowiązywania.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Płatności na rzecz Skarbu Państwa

Biorąc pod uwagę, że Płatności na rzecz Skarbu Państwa nie są wnoszone za prawo do odrębnych od usług koncesjonowanych dóbr lub usług lub za odrębne od infrastruktury w zakresie KIMSF 12 prawo do używania aktywa, które jest leasingiem, a także fakt spełniania przez Umowę Koncesyjną przesłanek do zastosowania modelu wartości niematerialnej wg KIMSF 12, Grupa ujmuje ww. płatności zgodnie z MSR 38 *Wartości niematerialne*, traktując je jako zmienne wynagrodzenie za nabycie wartości niematerialnej.

Kwestia ujmowania zmiennego wynagrodzenia za nabycie wartości niematerialnej nie jest w chwili obecnej jednoznacznie/specyficznie uregulowana przez MSSF, w konsekwencji Grupa, zgodnie z zapisami MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*, określiła w tym zakresie zasadę rachunkowości wykorzystując analogię do innych standardów, tj. MSR 17/MSSF 16.

Jako że płatności zmienne za nabycie wartości niematerialnej są w swojej naturze zbliżone do czynszu warunkowego oraz zmiennych opłat leasingowych (niezależnych od indeksu lub stawki) definiowanych odpowiednio przez MSR 17 oraz zastępujący go z dniem 1 stycznia 2019 r. MSSF 16, zdaniem Grupy zasadnym jest zastosowanie jednolitej zasady rachunkowości przewidzianej w tych standardach dla ww. kategorii opłat również dla ujęcia Płatności na rzecz Skarbu Państwa.

W konsekwencji Grupa ujmuje Płatności na rzecz Skarbu Państwa w zysku lub stracie okresu, w którym zostają spełnione kryteria do dokonania rzeczowej płatności, zgodnie z postanowieniami Umowy Koncesyjnej, a w okresie jej obowiązywania również Konsorcjalnej Umowy Kredytowej (patrz nota 4), w ramach pozycji koszty ogólnego zarządu sprawozdania z całkowitych dochodów. Za moment spełnienia kryteriów powodujących powstanie obowiązku zapłaty (ujęcia zobowiązania) uznaje się tzw. dzień kalkulacji, czyli dzień na który dokonywana jest ocena spełnienia ww. kryteriów oraz określenie kwoty dostępnej do wypłaty w okresie do następnego dnia kalkulacji. Dzień kalkulacji to odpowiednio 31 marca oraz 30 września.

6.4. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne wykazywane są w oparciu o cenę ich nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości (patrz nota 6.12.2).

Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących pozostałych wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Amortyzacja pozostałych wartości niematerialnych

Pozostałe wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba że nie jest on określony. Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

- prawa autorskie do 5 lat
- oprogramowanie komputerowe do 5 lat
- licencje 2-5 lat

W przypadku wartości niematerialnych związanych z Umową Koncesyjną innych niż opisane w nocie 6.3, jeżeli przewidywany okres ich użytkowania wykracza poza okres koncesyjny, wówczas okres amortyzacji jest ograniczony do końca okresu koncesyjnego.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych pozostałych wartości niematerialnych jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

6.5. Rzeczowe aktywa trwałe

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości (patrz nota 6.12.2).

Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego.

Koszty finansowania zewnętrznego rzeczowych aktywów trwałych, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, tj. takiego, który wymaga znacznego czasu, aby przygotować go do zamierzonego (zgodnego z przeznaczeniem) użytkowania lub sprzedaży, podlegają aktywacji w ramach ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Kosztami finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów są te koszty, których można by było uniknąć, gdyby nie zostały poniesione nakłady na dostosowywany składnik aktywów. Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego rozpoczyna się z dniem poniesienia nakładów na dostosowywany składnik aktywów, poniesienia kosztów finansowania zewnętrznego oraz podjęcia działań niezbędnych do przygotowania aktywów do zamierzonego (zgodnego z przeznaczeniem) użytkowania lub sprzedaży i trwa aż do chwili zakończenia wszystkich niezbędnych działań do przygotowania dostosowywanego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Zysk lub stratę ze zbycia składnika rzeczowych aktywów określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością bilansową zbytych aktywów i ujmuje się je w kwocie netto w zysku lub stracie bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub pozostałe koszty operacyjne.

Przeklasyfikowanie do nieruchomości inwestycyjnych

W przypadku zaprzestania wykorzystania nieruchomości na własne potrzeby i przeznaczenia jej na cele inwestycyjne, nieruchomość zostaje przeklasyfikowana do nieruchomości inwestycyjnych.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe, amortyzowane są metodą liniową przez przewidywany okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego (wartości rezydualnej). Grunty nie są amortyzowane.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Grupa przyjęła poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

- budynki i budowle 5-40 lat
- maszyny i urządzenia 3-15 lat
- środki transportu 3-10 lat
- inne środki trwałe 1-10 lat

W przypadku rzeczowych aktywów trwałych związanych z Umową Koncesyjną, jeżeli przewidywany okres ich użytkowania wykracza poza okres koncesyjny, wówczas okres amortyzacji jest ograniczony do końca okresu koncesyjnego.

Poprawność przyjętych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych środków trwałych (o ile nie jest nieznaczną) jest przez Grupę corocznie weryfikowana.

6.6. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), posiadana (przez Grupę jako właściciela lub leasingobiorcę w formie składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania) w celu uzyskania przychodów z tytułu najmu lub utrzymywania w posiadaniu ze względu na wzrost wartości, względnie dla obu tych korzyści.

Nieruchomość inwestycyjną posiadaną na własność początkowo wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po początkowym ujęciu takie nieruchomości inwestycyjne wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są amortyzowane metodą liniową przez okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej wartości końcowej.

Grupa przyjęła 40-letni okres użytkowania dla części budynku biurowego klasyfikowanej jako nieruchomość inwestycyjna. Biorąc po uwagę, że ww. budynek oraz jego części składowe tylko w nieznaczącej części są wykorzystywane w czynnościach administracyjnych, wszystkie te aktywa są traktowane w całości jako nieruchomość inwestycyjna.

Nieruchomość inwestycyjną posiadaną przez Grupę w formie składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania ujmuje się i wycenia zgodnie z zasadami opisanymi w nocie 6.7.1 tj. wg kosztu pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości, z uwzględnieniem korekt wynikających z aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu, w korespondencji z którymi aktywa te zostały pierwotnie rozpoznane.

6.7. Leasing

6.7.1. Polityka rachunkowości stosowana począwszy od dnia 1 stycznia 2019 r. (MSSF 16)

Na początku umowy Grupa ocenia, czy umowa jest leasingiem, czy zawiera leasing. Umowa jest leasingiem lub zawiera leasing, jeżeli na jej mocy przekazuje się prawo do kontroli użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów na dany okres w zamian za wynagrodzenie. Grupa ocenia ponownie, czy umowa jest leasingiem lub czy zawiera leasing tylko wtedy, gdy warunki umowy ulegną zmianie.

Aby ocenić, czy umową przekazuje się prawo sprawowania kontroli nad użytkowaniem danego składnika aktywów przez dany okres, Grupa ocenia, czy przez cały okres użytkowania klient dysponuje łącznie następującymi prawami:

- prawem do uzyskania zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych z użytkowania zidentyfikowanego składnika aktywów, oraz
- prawem do kierowania użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów.

Jeżeli klient ma prawo do sprawowania kontroli nad użytkowaniem zidentyfikowanego składnika aktywów jedynie przez część okresu obowiązywania umowy, umowa zawiera leasing w odniesieniu do tej części okresu.

*Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)*

Data rozpoczęcie leasingu to data, w której leasingodawca udostępnia bazowy składnik aktywów, czyli taki który stanowi przedmiot leasingu i w przypadku którego leasingodawca zapewnił leasingobiorcy prawo do użytkowania tego składnika aktywów, do użytkowania przez leasingobiorcę.

Grupa jako leasingodawca

Grupa ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje je jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. W ramach leasingu finansowego następuje przekazanie przez Grupę zasadniczo całego ryzyka i pożytków związanych z tytułem prawnym, w związku z czym należne opłaty leasingowe Grupa traktuje jako spłaty należności głównej i przychody finansowe, które są dla niej zwrotem zainwestowanych środków i wynagrodzeniem za świadczone usługi.

Umowy leasingowe niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny.

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu liniowo przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

W dacie rozpoczęcia ujmuje składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

W dacie rozpoczęcia Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu obejmującego kwotę początkowej wyceny zobowiązania z tytułu leasingu skorygowaną o wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, wszelkie początkowe koszty bezpośrednio poniesione przez Grupę, oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione przez Grupę w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował, lub przeprowadzeniem renowacji bazowego składnika aktywów do stanu wymaganego przez warunki leasingu.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania według kosztu pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości oraz skorygowanego w rezultacie ewentualnej aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu. Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane metodą liniową od daty rozpoczęcia leasingu do końca okresu obowiązywania umowy.

W dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe dyskontuje się z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, a jeżeli stopy tej nie można łatwo ustalić, za pomocą krańcowej stopy procentowej Grupy.

W dacie rozpoczęcia opłaty leasingowe zawarte w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu obejmują:

- stałe opłaty leasingowe pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe;
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia;
- kwoty, których zapłaty przez Grupę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że Grupa skorzysta z tej opcji; oraz
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano, że Grupa może skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Po dacie rozpoczęcia Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu;
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia zapłaconych opłat leasingowych; oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia ponownej oceny lub zmiany leasingu, lub w celu uwzględnienia zaktualizowanych zasadniczo stałych opłat leasingowych.

Grupa ujmuje kwotę aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu jako korektę składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania, lub, jest jeżeli wartość bilansowa tego składnika aktywów została zredukowana do zera, ujmuje w zysku lub stracie za okres sprawozdawczy.

Po dacie rozpoczęcia, o ile koszty te nie zostały uwzględnione w wartości bilansowej innego składnika aktywów, Grupa ujmuje w zysku lub stracie za okres sprawozdawczy zarówno:

- odsetki od zobowiązania z tytułu leasingu; oraz
- zmienne opłaty leasingowe nieuwzględnione w wycenie zobowiązania z tytułu leasingu w okresie, w którym ma miejsce zdarzenie lub zachodzi warunek, które uruchamiają te płatności.

Jeżeli składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania spełnia definicję nieruchomości inwestycyjnej, jest prezentowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako nieruchomość inwestycyjna, w innych przypadkach Grupa uwzględnia rzeczony aktywa w ramach tej samej pozycji, w ramach której przedstawione zostałyby odpowiednie bazowe składniki aktywów, gdyby były własnością Grupy. Zobowiązania z tytułu leasingu prezentowane są oddzielnie od innych zobowiązań, w podziale na zobowiązania krótkoterminowe i długoterminowe.

W przypadku leasingów krótkoterminowych oraz leasingów, w ramach których bazowy składnik aktywów ma niską wartość, Grupa ujmuje opłaty leasingowe jako koszty metodą liniową w trakcie okresu leasingu.

Wieczyste użytkowanie gruntów

W ocenie Grupy użytkowanie wieczyste gruntu spełnia przesłanki do identyfikacji leasingu.

6.7.2. Polityka rachunkowości stosowana przed dniem 1 stycznia 2019 r. (MSR 17)

Grupa jako leasingodawca

Grupa ujmuje aktywa oddane w leasing finansowy w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej i prezentuje je jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. W ramach leasingu finansowego następuje przekazanie przez Grupę zasadniczo całego ryzyka i pożytków związanych z tytułem prawnym, w związku z czym należne opłaty leasingowe Grupa traktuje jako spłaty należności głównej i przychody finansowe, które są dla niej zwrotem zainwestowanych środków i wynagrodzeniem za świadczone usługi.

Umowy leasingowe niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny.

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu liniowo przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingowe, w ramach których Grupa ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego.

Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości (patrz nota 6.12.2). Używane na podstawie leasingu finansowego składniki rzeczowych aktywów trwałych podlegają amortyzacji według zasad stosowanych dla własnych środków trwałych. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu

Grupa otrzyma prawo własności, aktywa te są amortyzowane w krótszym z dwóch okresów: okresu leasingu i okresu ekonomicznej użyteczności.

Minimalne płatności leasingowe z tytułu leasingu finansowego są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Koszty finansowe rozlicza się w taki sposób na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Umowy leasingowe niebędące umowami leasingu finansowego są traktowane jak leasing operacyjny.

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu liniowo przez okres trwania leasingu.

Wieczyste użytkowanie gruntów

Grupa ujmuje prawa wieczystego użytkowania gruntów jako umowy leasingu operacyjnego. Płatności dokonane w celu nabycia wieczystego użytkowania gruntów ujmowane są jako przedpłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntów i rozliczane w okresie użytkowania gruntów w ramach zysku lub straty bieżącego okresu.

6.8. Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższych od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Cenę nabycia lub koszt wytworzenia pozostałych zapasów ustala się metodą pierwsze weszło, pierwsze wyszło. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu.

6.9. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe (lub aktywa i zobowiązania stanowiące grupę przeznaczoną do zbycia), co do których zakładane jest, że wypracują one korzyści dla jednostki w wyniku sprzedaży, a nie w wyniku długotrwałego użytkowania, są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży. Bezpośrednio przed przeklasyfikowaniem do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, aktywa te (lub składniki grupy przeznaczonej do zbycia) wyceniane są zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy. Następnie na dzień początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży, aktywa trwałe lub grupa przeznaczona do zbycia są ujmowane według niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

6.10. Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

6.10.1. Ujmowanie oraz początkowa wycena

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

Z wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania, w momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Należności z tytułu dostaw i usług, które nie mają istotnego komponentu finansowania w momencie początkowego ujęcia wyceniane są po cenie transakcyjnej.

6.10.2. Klasyfikacja i wycena po początkowym ujęciu

Aktywa finansowe

Grupa w momencie początkowego ujęcia klasyfikuje składnik aktywów finansowych jako wyceniany po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (inwestycje w instrumenty dłużne oraz inwestycje w instrumenty kapitałowe) bądź w wartości godziwej przez wynik finansowy na podstawie:

- a) modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi, oraz
- b) charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych.

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki a aktywa te nie są zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy:

- (i) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
- (ii) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie składniku aktywów finansowych, który nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania tego składnika, poprzez amortyzację lub w celu ujęcia zysków lub strat z tytułu utraty wartości.

Wszelkie dodatnie i ujemne różnice kursowe z tytułu aktywów pieniężnych ujmowane są w wyniku finansowym.

Inwestycje w instrumenty dłużne są wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki a aktywa te nie są zakwalifikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy:

- (i) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- (ii) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez inne całkowite dochody ujmuje się w innych całkowitych dochodach, z wyjątkiem zysku lub straty z tytułu utraty wartości oraz zysków lub strat z tytułu różnic kursowych, do momentu zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych lub jego przeklasyfikowania. Jeśli zaprzestano ujmowania składnika aktywów finansowych, skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitał własny do wyniku finansowego w formie korekty wynikającej z przeklasyfikowania. Odsetki obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej, zyski lub straty z tytułu utraty wartości oraz zyski lub strat z tytułu różnic kursowych, ujmuje się w wyniku finansowym.

Zgodnie z opcją przewidzianą w MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, inwestycje w instrumenty kapitałowe, które nie są przeznaczone do obrotu, są wyceniane przez Grupę w wartości godziwej (przy czym w określonych przypadkach cena nabycia może być jej najlepszym szacunkiem), której zmiany ujmowane będą w innych całkowitych dochodach (bez możliwości późniejszego przeniesienia do zysku lub straty bieżącego okresu). Dywidendy z takich inwestycji są ujmowane w wyniku finansowym, chyba że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Aktywa finansowe niezaklasyfikowane jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie albo w wartości godziwej przez inne całkowite dochody wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zysk lub stratę na składniku aktywów finansowych ujmuje się w wyniku finansowym (z uwzględnieniem odsetek i przychodów z tytułu dywidend).

Zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje zobowiązania finansowe jako wyceniane po początkowym ujęciu w zamortyzowanym koszcie lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy jeżeli spełniają definicję przeznaczonych do obrotu, są instrumentami pochodnymi lub w momencie początkowego ujęcia zostają wyznaczone jako wyceniane w ten sposób.

Zysk lub stratę na wycenianym w zamortyzowanym koszcie zobowiązaniu finansowym, które nie jest częścią powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w wyniku finansowym, gdy zaprzestano ujmowania danego zobowiązania finansowego oraz poprzez amortyzację. Zysk lub stratę na zobowiązaniu finansowym wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy, z uwzględnieniem kosztów odsetek, ujmuje się w wyniku finansowym. Wszelkie różnice kursowe z tytułu zobowiązań pieniężnych ujmowane są w wyniku finansowym.

6.10.3. Zaprzestanie ujmowania

Grupa zaprzestaje ujmowania składnika aktywów finansowych gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub przenosi składnik aktywów finansowych w transakcji w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych lub Grupa nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych i nie zachowała kontroli nad składnikiem aktywów finansowych.

Różnicę pomiędzy wartością bilansową aktywa finansowego w momencie zaprzestania jego ujmowania oraz otrzymaną zapłatą (z uwzględnieniem nowo powstałego składnika aktywów pomniejszonego o wszelkie nowo powstałe zobowiązania) ujmuje się w wyniku finansowym.

Grupa zaprzestaje ujmowania zobowiązania finansowego (lub jego części) gdy zobowiązanie przestało istnieć – to znaczy wtedy, gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego lub jego części (niezależnie od tego, czy wynikają one z trudności finansowych dłużnika, czy też nie) ujmuje się jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Różnicę pomiędzy wartością bilansową zobowiązania finansowego (lub części zobowiązania finansowego), które wygasło lub zostało przeniesione na inną stronę, a kwotą zapłaty, z uwzględnieniem wszystkich przeniesionych aktywów niebędących środkami pieniężnymi lub przyjętych zobowiązań, ujmuje się w wyniku finansowym.

6.10.4. Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Grupa posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych i zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe wykonać.

6.11. Pochodne instrumenty finansowe, w tym rachunkowość zabezpieczeń

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia swojej ekspozycji na zmienność przepływów pieniężnych, związanej z ryzykiem zmiany stóp procentowych.

Grupa wycenia pochodne instrumenty finansowe w wartości godziwej.

Pozycją zabezpieczaną może być ujęty składnik aktywów lub zobowiązanie, nieujęte uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie, planowana transakcja lub inwestycja netto w jednostce zagranicznej. Jeżeli pozycja zabezpieczana jest planowaną transakcją, transakcja ta musi być wysoce prawdopodobna. Musi być możliwa wiarygodna wycena pozycji zabezpieczanej. Grupa może wyznaczyć całą pozycję lub komponent pozycji jako pozycję zabezpieczaną w powiązaniu zabezpieczającym.

W momencie początkowego wyznaczania pozycji zabezpieczającej Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie pomiędzy kwalifikującym się instrumentem zabezpieczającym a kwalifikującą się pozycją zabezpieczaną. Dokumentacja ta obejmuje cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanawiania zabezpieczenia, jak również określenie instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakteru zabezpieczanego ryzyka oraz sposobu, w jaki jednostka będzie oceniać, czy powiązanie zabezpieczające spełnia wymogi efektywności zabezpieczenia. Powiązanie zabezpieczające kwalifikuje się do rachunkowości zabezpieczeń tylko wtedy, jeżeli po wypełnieniu powyższego przez Grupę, spełnia ono następujące wymogi efektywności zabezpieczenia: (i) między pozycją zabezpieczaną a instrumentem zabezpieczającym istnieje powiązanie ekonomiczne; (ii) ryzyko kredytowe nie ma przeważającego wpływu na zmiany wartości wynikające ze ww. powiązania ekonomicznego; (iii) wskaźnik zabezpieczenia powiązania zabezpieczającego jest taki sam jak wskaźnik wynikający z wielkości pozycji zabezpieczanej, którą Grupa faktycznie zabezpiecza, oraz wielkości instrumentu zabezpieczającego, którą Grupa faktycznie stosuje do zabezpieczenia tejże wielkości pozycji zabezpieczanej.

Jeżeli powiązanie zabezpieczające przestaje spełniać kryteria kwalifikacyjne lub instrument zabezpieczający wygasa lub zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany, Grupa przestaje stosować prospektywnie rachunkowość zabezpieczeń. Zaprzestanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń może wpływać na całość powiązania zabezpieczającego albo jedynie na jego część (w którym to przypadku rachunkowość zabezpieczeń stosuje się nadal dla pozostałej części powiązania zabezpieczającego).

Dopóki zabezpieczenie przepływów pieniężnych spełnia kryteria kwalifikacyjne, efektywna część zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego, ujmowana jest w innych całkowitych dochodach oraz w oddzielnym składniku kapitału własnego związanego z pozycją zabezpieczaną (kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń). Efektywna część zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego jest ograniczona wysokością skumulowanej od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmiany wartości godziwej (wartości bieżącej) pozycji zabezpieczanej. Nieefektywna część zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego, ujmowana jest w wyniku finansowym.

W przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, w efekcie których nie następuje ujęcie składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego, kwota skumulowana w ramach kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń zostaje przeklasyfikowana do wyniku finansowego w tym samym okresie lub okresach, w których zabezpieczane oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wpływają na wynik finansowy (na przykład w okresach, w których ujmowane są dochody z tytułu odsetek lub wydatki z tytułu odsetek bądź gdy następuje planowana sprzedaż).

6.12. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

6.12.1. Aktywa finansowe

Oczekiwane straty kredytowe to ważony prawdopodobieństwem szacunek strat kredytowych (tj. bieżącej wartości wszystkich niedoborów środków pieniężnych) w całym oczekiwanym okresie życia instrumentu finansowego. Niedobór środków pieniężnych jest to różnica między przepływami pieniężnymi należnymi jednostce zgodnie z umową a przepływami pieniężnymi, które jednostka spodziewa się otrzymać. Ponieważ oczekiwane straty kredytowe uwzględniają kwotę i terminy płatności, strata kredytowa powstaje nawet wtedy, gdy Grupa spodziewa się otrzymać całą płatność, lecz ma to miejsce później niż przewidziano w umowie.

Grupa ujmuje odpisy na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do:

- aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu;
- instrumentów dłużnych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody;
- składników aktywów z tytułu umów (MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*).

Grupa ujmuje odpis na oczekiwane straty w kwocie równej:

- oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia, jeżeli ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, lub
- 12-miesięcznym oczekiwanym stratom kredytowym, jeżeli na dzień sprawozdawczy ryzyko kredytowe związane z instrumentem finansowym nie wzrosło znacząco od momentu początkowego ujęcia.

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług oraz aktywów z tytułu umów Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia.

Określając czy ryzyko kredytowe znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, a także na potrzeby oszacowania oczekiwanych strat kredytowych, Grupa uwzględnia adekwatne i możliwe do udokumentowania informacje, które są dostępne bez nadmiernych kosztów lub starań. Obejmuje to zarówno informacje ilościowe jak i jakościowe, oparte zarówno na doświadczeniach Grupy jak i na ocenie ryzyka kredytowego uwzględniającego informacje dotyczące przyszłości.

Grupa zakłada, że ryzyko kredytowe związane ze składnikiem aktywów finansowych znacznie wzrosło od momentu początkowego ujęcia, gdy płatności z tytułu umowy są przeterminowane o ponad 30 dni.

Przy ustalaniu, czy ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem finansowym znacznie wzrosło, Grupa uwzględniała zmianę ryzyka niewykonania zobowiązania, jaka nastąpiła od momentu początkowego ujęcia. Według Grupy do niewykonania zobowiązania dochodzi gdy: i) nie oczekuje się że dłużnik spłaci swoje zobowiązanie wobec Grupy w pełni, bez wykorzystania przez Grupę posiadanego zabezpieczenia (o ile istnieje), lub ii) składnik aktywów finansowych jest przeterminowany o 90 dni.

Maksymalny okres, który należy brać pod uwagę przy wycenie oczekiwanych strat kredytowych, to maksymalny okres trwania umowy (wliczając możliwość jej przedłużenia), podczas którego jednostka jest narażona na ryzyko kredytowe.

W odniesieniu do aktywów finansowych strata kredytowa jest bieżącą wartością różnicy (niedoboru środków) pomiędzy:

- przepływami pieniężnymi wynikającymi z umowy, należnymi Grupie na mocy umowy; oraz
- przepływami pieniężnymi, które Grupa spodziewa się otrzymać.

Oczekiwane straty kredytowe dyskontuje się na dzień sprawozdawczy, a nie na dzień oczekiwanego niewykonania zobowiązania ani inną datę, stosując efektywną stopę procentową ustaloną przy początkowym ujęciu lub jej przybliżenie.

Do celów wyceny oczekiwanych strat kredytowych oszacowanie oczekiwanych niedoborów środków pieniężnych musi odzwierciedlać przepływy pieniężne oczekiwane z tytułu zabezpieczenia i innych elementów powodujących korzystniejsze warunki kredytowania, które stanowią część warunków umowy i nie są odrębnie ujmowane przez Grupę. Oszacowanie oczekiwanych niedoborów środków pieniężnych związanych z zabezpieczonym instrumentem finansowym odzwierciedla kwotę i umiejscowienie w czasie przepływów pieniężnych oczekiwanych w wyniku egzekucji zabezpieczenia, pomniejszonych o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne (tj. oszacowanie oczekiwanych przepływów pieniężnych uwzględnia prawdopodobieństwo egzekucji i przepływów pieniężnych, które by z niej wynikły). Wskutek tego w analizie tej należy uwzględnić wszelkie przepływy pieniężne oczekiwane w związku z realizacją zabezpieczenia po przewidzianym w umowie terminie jej wygaśnięcia.

Grupa w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług dokonała na koniec okresu sprawozdawczego oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w oparciu o macierz rezerw, zdefiniowaną na podstawie danych historycznych dotyczących strat kredytowych.

Kwotę oczekiwanych strat kredytowych (lub kwotę odwrócenia strat), jaka jest wymagana, aby dostosować odpis na oczekiwane straty kredytowe na koniec okresu sprawozdawczego do kwoty wynikającej z przyjętych zasad, Grupa ujmuje w wyniku finansowym, jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości w ramach odrębnej pozycji skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów.

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy składnik aktywów finansowych wyceniany według zamortyzowanego kosztu jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe. Składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, jeżeli wystąpiło zdarzenie, jedno lub więcej, mające negatywny wpływ na szacowane przyszłe przepływy pieniężne związane z rzeczonym składnikiem aktywów finansowych.

Do dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych ze względu na ryzyko kredytowe zalicza się dające się zaobserwować dane na temat następujących zdarzeń:

- znacznych trudności finansowych emitenta lub pożyczkobiorcy;
- naruszenia umowy, takiego jak zdarzenie niewykonania zobowiązania lub niedokonanie płatności w terminie 90 dni;
- przyznania pożyczkobiorcy przez pożyczkodawcę, ze względów ekonomicznych lub umownych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia (udogodnień), którego w innym przypadku pożyczkodawca by nie udzielił;
- staje się prawdopodobne, że nastąpi upadłość lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- zaniku aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- kupna lub powstania składnika aktywów finansowych z dużym dyskontem odzwierciedlającym poniesione straty kredytowe.

W odniesieniu do składnika aktywów finansowych, który na dzień sprawozdawczy jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, lecz który nie jest zakupionym lub utworzonym składnikiem aktywów finansowych dotkniętym utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, Grupa wycenia oczekiwane straty kredytowe jako różnicę między wartością bilansową brutto składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, dyskontowanych według pierwotnej efektywnej stopy procentowej składnika aktywów finansowych. Wszelkie korekty oczekiwanych strat kredytowych ujmuje się w wyniku finansowym jako zysk lub stratę z tytułu utraty wartości.

6.12.2. Aktywa niefinansowe

Wartość bilansowa aktywów niefinansowych, innych niż aktywa biologiczne, zapasy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwanej poszczególnych aktywów. Wartość odzyskiwalna wartości firmy, wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialnych, które nie są jeszcze zdolne do użytkowania, jest szacowana corocznie.

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Ośrodek generujący środki pieniężne jest definiowany jako najmniejsza identyfikowalna grupa aktywów, która wypracowuje środki pieniężne niezależnie od innych aktywów i ich grup. Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w ramach zysku lub straty bieżącego okresu. Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub ośrodków generujących środki pieniężne definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznane w poprzednich okresach, są poddawane na koniec okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do szacowania wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości bilansowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

6.12.3. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Ewentualny odpis z tytułu utraty wartości składników grupy przeznaczonej do zbycia jest ujmowany w pierwszej kolejności jako zmniejszenie wartości firmy, a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej składników aktywów na zasadzie proporcjonalnej, z zastrzeżeniem, że utrata wartości nie wpływa na wartość zapasów, aktywów finansowych, aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, aktywów z tytułu świadczeń pracowniczych, które są nadal wyceniane zgodnie ze stosowanymi zasadami rachunkowości. Utrata wartości ujęta przy początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży jest ujmowana w ramach zysku lub straty bieżącego okresu. Dotyczy to również zysków i strat wynikających z późniejszej zmiany wartości. Zyski z tytułu wyceny do wartości godziwej są ujmowane tylko do wysokości uprzednio zarachowanych strat z tytułu utraty wartości.

6.13. Kapitał własny

Akcje zwykłe

Akcje zwykłe ujmują się w kapitale własnym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych i opcji na akcje, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

Zakup akcji własnych

W przypadku zakupu akcji własnych, kwota zapłaty z tego tytułu wraz z kosztami bezpośrednimi przeprowadzenia transakcji, wykazywana jest jako pomniejszenie kapitału własnego. Zakupione akcje własne wykazywane są jako odrębna pozycja kapitału własnego ze znakiem ujemnym.

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów kapitałowych

Na kapitał ten odnoszone są zyski i straty z wyceny inwestycji w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Na kapitał ten odnoszone są zmiany wyceny wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne w części uznanej za efektywne (skuteczne) zabezpieczenie oraz odpowiadająca im zmiana podatku odroczonego.

6.14. Świadczenia pracownicze

6.14.1. Odprawy emerytalne i rentowe

Spółki Grupy zobowiązane są na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub postanowień wewnętrznych regulaminów wynagradzania do wypłaty odpraw emerytalnych i rentowych.

Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw emerytalnych/rentowych obliczane jest przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik przejdzie na emeryturę/rentę oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej/rentowej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej. Stopę dyskontową otrzymuje się na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na koniec okresu sprawozdawczego. Zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych/rentowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika. Ujmując zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych/rentowych Grupa ujawnia całość zysków i strat aktuarialnych w innych całkowitych dochodach okresu, w którym powstały.

6.14.2. Nagrody jubileuszowe

Niektóre spółki Grupy oferują zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika oraz od bieżącej wysokości przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

Zobowiązanie Grupy wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabędzie prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej. Stopę dyskontową otrzymuje się na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na koniec okresu sprawozdawczego. Ujmując zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych Grupa ujawnia całość zysków i strat aktuarialnych w zysku lub stracie bieżącego okresu, w którym powstały.

Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości.

6.14.3. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia.

Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych, jeśli Grupa jest prawnie lub zwyczajowo zobowiązana do takich wypłat na podstawie usług świadczonych przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać rzetelnie oszacowane.

6.15. Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta w przypadku, gdy na Grupie ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Odwracanie dyskonta ujmowane jest jako koszt finansowy.

Rezerwa na remonty nawierzchni pasa drogowego autostrady

Grupa tworzy rezerwę na koszty wymiany nawierzchni pasa drogowego autostrady w związku z obowiązkiem wynikającym z Umowy Koncesyjnej w dziedzinie eksploatacji i utrzymywania pasa drogowego autostrady. Rezerwę określa się na podstawie przewidywanego kosztu wymiany nawierzchni proporcjonalnie do okresu zużycia. Oszacowana wartość jest następnie dyskontowana na dzień bilansowy.

Rezerwa na wydatki inwestycyjne związane z wymianą i modernizacją infrastruktury

Zasady tworzenia rezerw na wydatki inwestycyjne Etapu II zostały opisane w nodzie 6.3.

6.16. Przychody przyszłych okresów

Przychody przyszłych okresów stanowią przede wszystkim przedpłaty otrzymane z tytułu umów dzierżawy miejsc obsługi podróżnych. Po początkowym ujęciu w wartości godziwej, przychody są ujmowane liniowo przez okres obowiązywania umów dzierżawy w zysku lub stracie bieżącego okresu i wykazywane w pozostałych przychodach operacyjnych.

6.17. Zobowiązania z tytułu umów

Zobowiązania z tytułu umów stanowią kwoty otrzymane na poczet należnej opłaty za przejazd Autostradą A-4 Katowice-Kraków (w konsekwencji doładowania KartA4 oraz urządzeń A4Go). Po początkowym ujęciu w wartości godziwej, ww. kwoty są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym nastąpiło wykorzystanie doładowania KartA4/urządzenia A4Go i wykazywane w przychodach.

6.18. Przychody

6.18.1. Przychody z umów z klientami (sprzedaż dóbr i usług)

Grupa ujmuje przychody w wysokości ceny transakcyjnej w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Przychody z tytułu eksploatacji autostrady

Przychody z tytułu eksploatacji autostrady (poboru opłat) są rozpoznawane w momencie przejazdu klienta przez plac poboru opłat w rezultacie:

- wniesienia przez klienta opłaty za przejazd autostradą gotówką lub za pośrednictwem kart bankowych bezpośrednio na placu poboru opłat; lub
- pozytywnej weryfikacji na placu poboru opłat uprawnień klienta do przejazdu autostradą (abonamenty, kartA4, elektroniczny pobór opłat, karty flotowe).

6.18.2. Pozostałe przychody

Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych oraz dzierżawy miejsc obsługi podróżnych ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu metodą liniową przez okres trwania umowy.

6.19. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych, należne dywidendy, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym, odwracane dyskonto rezerw i zobowiązań, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych przez wynik finansowy oraz straty dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Koszty finansowania zewnętrznego niedające się bezpośrednio przypisać do nabycia, wytworzenia, budowy lub produkcji określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto jako przychody finansowe lub koszty finansowe, zależnie od ich łącznej pozycji netto.

6.20. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i odroczoną. Podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami rozliczonymi bezpośrednio z kapitałem własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat poprzednich.

Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych, a ich wartością ustalaną

dla celów podatkowych. Rezerwy nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, które nie wpływają ani na zysk księgowy, ani na dochód do opodatkowania oraz różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy czym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub praktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę, w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

6.21. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi oddzielną znaczną część działalności lub segment geograficzny zbyty lub przeznaczony do sprzedaży lub jest jednostką zależną nabytą wyłącznie w celu odsprzedaży.

Klasyfikacja do działalności zaniechanej dokonuje się w wyniku sprzedaży lub w momencie, kiedy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania do przeznaczonej do sprzedaży. Kiedy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

6.22. Zysk na akcję

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na akcję dokonana została w oparciu o zysk przypadający posiadaczom akcji zwykłych Jednostki Dominującej oraz średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w okresie.

W okresach prezentowanych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie stwierdzono czynników, które powodowałyby rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

7. Segmenty operacyjne

Grupa prezentuje swoją działalność w podziale na segmenty branżowe, który wynika ze struktury zarządzania oraz raportowania wewnętrznego Grupy.

Grupa działa w jednym segmencie geograficznym – całość przychodów uzyskiwana jest w Polsce, gdzie zlokalizowane są również wszystkie aktywa trwałe Grupy (inne niż instrumenty finansowe).

Segmenty branżowe

Segmenty branżowe obejmują:

- zarządzanie i doradztwo oraz wynajem pomieszczeń,
- zarządzanie i eksploatację autostrad.

Wyniki segmentów branżowych

Za okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

	Zarządzanie, doradztwo oraz wynajem pomieszczeń	Zarządzanie i eksploatacja autostrad	Razem
Przychody operacyjne			
Przychody segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)	3 360	348 127	351 487
Przychody segmentu ogółem	3 360	348 127	351 487
Koszty operacyjne			
Koszty segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)	(3 881)	(85 216)	(89 097)
Koszty segmentu ogółem	(3 881)	(85 216)	(89 097)
Pozostałe przychody operacyjne	59	6 254	6 313
Pozostałe koszty operacyjne	(10)	(504)	(514)
Odwrocenie strat/(Straty) z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	2	(5)	(3)
Koszty ogólnego zarządu*	(3 788)	(135 245)	(139 033)
Wynik z działalności operacyjnej	(4 258)	133 411	129 153
Przychody/(Koszty) finansowe netto	3 264	(7 782)	(4 518)
Udziały w zyskach netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	137	-	137
Podatek dochodowy	(766)	(43 610)	(44 376)
Wynik finansowy netto za okres sprawozdawczy	(1 623)	82 019	80 396
Inne całkowite dochody netto			2 184
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy			82 580
Główne pozycje niepieniężne			
Amortyzacja	(652)	(56 353)	(57 005)
Odwrocenie strat/(Straty) z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	2	(5)	(3)
Odwrocenie dyskonta (w tym odsetki leasingowe)	-	(9 590)	(9 590)

* Koszty segmentu "Zarządzanie, doradztwo oraz wynajem pomieszczeń" obejmują całość kosztów ogólnego zarządu Spółki - koszty segmentu "Zarządzanie i eksploatacja autostrad" obejmują Płatności na rzecz Skarbu Państwa w kwocie 88 800 tys. zł (netto).

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

*Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 (wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)*

Za okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.

	Zarządzanie, doradztwo oraz wynajem pomieszczeń	Zarządzanie i eksploatacja autostrad	Razem
Przychody operacyjne			
Przychody segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)	3 250	333 279	336 529
Przychody segmentu ogółem	3 250	333 279	336 529
Koszty operacyjne			
Koszty segmentu (sprzedaż klientom zewnętrznym)*	(4 044)	(49 068)	(53 112)
Koszty segmentu ogółem	(4 044)	(49 068)	(53 112)
Pozostałe przychody operacyjne	36	10 371	10 407
Pozostałe koszty operacyjne	(20)	(3 273)	(3 293)
Straty z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(10)	(47)	(57)
Koszty ogólnego zarządu**/**	(4 537)	(40 538)	(45 075)
Wynik z działalności operacyjnej	(5 325)	250 724	245 399
Przychody/(Koszty) finansowe netto*	4 787	(15 429)	(10 642)
Udziały w zyskach netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	207	-	207
Podatek dochodowy	(675)	(48 026)	(48 701)
Wynik finansowy netto za okres sprawozdawczy	(1 006)	187 269	186 263
Inne całkowite dochody netto			2 376
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy			188 639
Główne pozycje niepieniężne			
Amortyzacja	(548)	(51 551)	(52 099)
Straty z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(10)	(47)	(57)
Odwroćenie dyskonta (w tym odsetki leasingowe)	-	(15 159)	(15 159)

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

** Koszty segmentu "Zarządzanie, doradztwo oraz wynajem pomieszczeń" obejmują całość kosztów ogólnego zarządu Spółki - koszty segmentu "Zarządzanie i eksploatacja autostrad" obejmują Płatności na rzecz Skarbu Państwa w kwocie 5 912 tys. zł (netto).

Sytuacja finansowa wg segmentów branżowych na dzień

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.*	1 stycznia 2018 r.*
Zarządzanie i doradztwo oraz wynajem pomieszczeń			
Aktywa segmentu	205 941	285 128	347 902
Zobowiązania segmentu	5 851	4 789	3 256
Zarządzanie i eksploatacja autostrad			
Aktywa segmentu	1 116 111	1 045 773	1 101 327
Zobowiązania segmentu	520 437	521 441	752 872
Aktywa ogółem	1 322 052	1 330 901	1 449 229
Zobowiązania ogółem	526 288	526 230	756 128

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Główny klient

W latach obrotowych kończących się odpowiednio 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. przychody od żadnego z kontrahentów nie przekroczyły 10% przychodów Grupy za ten okres.

8. Grupa przeznaczona do zbycia

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. Grupa nie posiadała aktywów ani zobowiązań kwalifikowanych do grupy przeznaczonej do zbycia.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

9. Przychody

Poniżej zaprezentowano główne kategorie przychodów Grupy wraz z ich przyporządkowaniem do poszczególnych segmentów branżowych (patrz nota 7).

	2019 r.			2018 r.		
	Zarządzanie, doradztwo oraz wynajem pomieszczeń	Zarządzanie i eksploatacja autostrad	Razem	Zarządzanie, doradztwo oraz wynajem pomieszczeń	Zarządzanie i eksploatacja autostrad	Razem
Przychody z tytułu umów z klientami						
Przychody z poboru opłat, w tym:	-	347 424	347 424	-	332 377	332 377
Manualny pobór opłat (gotówka, karty bankowe)	-	216 628	216 628	-	221 046	221 046
Karty flotowe	-	70 840	70 840	-	65 862	65 862
Elektroniczny pobór opłat	-	55 770	55 770	-	39 296	39 296
KartA4	-	4 186	4 186	-	6 173	6 173
Przychody z tyt. pozostałych usług	-	6	6	-	14	14
	-	347 430	347 430	-	332 391	332 391
Pozostałe przychody						
Przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych	3 358	-	3 358	3 244	-	3 244
Przychody z tyt. pozostałych usług	2	-	2	6	-	6
Pozostałe przychody	-	697	697	-	888	888
	3 360	697	4 057	3 250	888	4 138
Razem	3 360	348 127	351 487	3 250	333 279	336 529

10. Koszty według rodzaju

	2019 r.	2018 r.*
Amortyzacja*	(57 005)	(52 099)
Zużycie materiałów i energii	(5 054)	(4 482)
(Koszt)/Przychód z tyt. (utworzenia)/rozwiązania rezerw na wymianę nawierzchni ujętych w koszcie własnym sprzedaży (usługi obce)**	(8 087)	23 004
Pozostałe usługi obce, w tym w szczególności:*	(32 527)	(21 479)
- usługi remontowe i utrzymaniowe	(20 571)	(10 503)
- usługi doradcze	(5 494)	(4 435)
Płatności na rzecz Skarbu Państwa (netto)	(88 800)	(5 912)
Podatki i opłaty	(3 476)	(5 420)
Koszty świadczeń pracowniczych	(30 840)	(29 581)
Pozostałe	(2 341)	(2 218)
Koszty według rodzaju razem	(228 130)	(98 187)
Koszt własny sprzedaży oraz koszty ogólnego zarządu	(228 130)	(98 187)

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

** Z uwzględnieniem efektu zmiany szacunków rezerw - patrz nota 32.

10.1. Koszty świadczeń pracowniczych

	2019 r.	2018 r.
Wynagrodzenia	(24 245)	(21 947)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(5 824)	(5 531)
Zmiana stanu zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych ujęta w zysku lub stracie:	(771)	(2 103)
Świadczenia po okresie zatrudnienia	(115)	(407)
Nagrody jubileuszowe	(697)	(521)
Inne świadczenia pracowni cze	41	(1 175)
Razem	(30 840)	(29 581)

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

---

11. Pozostałe przychody operacyjne

	2019 r.	2018 r.
Przychody z dzierżawy miejsc obsługi podróżnych	4 916	6 756
Otrzymane odszkodowania, kary umowne, zwrot opłat oraz kosztów postępowań sądowych	209	293
Zwrot nadpłaconego podatku od nieruchomości za lata ubiegłe	214	3 005
Odsetki od należności	13	19
Zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	173	47
Inne	788	276
Razem	6 313	10 396

12. Pozostałe koszty operacyjne

	2019 r.	2018 r.
Darowizny udzielone	(91)	(97)
Koszty likwidacji szkód	(74)	(45)
Kary, odszkodowania, opłaty	(62)	(55)
Korekty przychodów z dzierżawy miejsc obsługi podróżnych za lata ubiegłe w rezultacie otrzymanego zwrotu podatku od nieruchomości	(214)	(3 005)
VAT naliczony niepodlegający odliczeniu	(21)	(20)
Inne	(52)	(60)
Razem	(514)	(3 282)

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

13. Koszty finansowe netto

	2019 r.	2018 r.*
Ujęte jako zysk lub strata bieżącego okresu		
Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	7	3
- instrumenty kapitałowe - instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody (utrzymywane na koniec okresu sprawozdawczego)	7	3
Przychody z tyt. odsetek dotyczące instrumentów finansowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	11 043	13 432
- środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	4 836	6 749
- długoterminowych lokat bankowych	6 205	6 681
- pozostałe	2	2
Nadwyżka dodatnich różnic kursowych	116	226
Pozostałe przychody finansowe	194	-
Przychody finansowe	11 360	13 661
Odsetki dotyczące zobowiązań wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	(6 091)	(13 583)
- od kredytów i pożyczek, w tym:	(3 053)	(5 297)
- nominalne	(1 692)	(3 595)
- pozostałe	(1 361)	(1 702)
- dyskonto Płatności z tyt. Koncesji	-	(4 560)
- dyskonto zobowiązania z tyt. Opłat koncesyjnych*	(2 803)	(2 902)
- odsetki od zobowiązań z tyt. leasingu	(116)	-
- pozostałe	(119)	(824)
Dyskonto rezerw	(6 671)	(7 697)
Zmiana netto wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych przeklasyfikowana z innych całkowitych dochodów	(3 020)	(2 998)
Nieefektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych	(28)	(19)
Pozostałe koszty finansowe	(68)	(6)
Koszty finansowe	(15 878)	(24 303)
Koszty finansowe netto ujęte jako zysk lub strata bieżącego okresu	(4 518)	(10 642)
Ujęte w innych całkowitych dochodach		
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą	82	(24)
Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych**	(46)	(487)
Zmiana netto wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych przeklasyfikowana do zysku lub straty bieżącego okresu**	3 020	2 998
Zmiana wartości godziwej instrumentów kapitałowych	(219)	493
Przychody/(Koszty) finansowe ujęte bezpośrednio w innych całkowitych dochodach	2 837	2 980

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

** Grupa zabezpieczała przepływy pieniężne z tytułu płatności odsetkowych związanych z Konsorcjalną Umową Kredytową pomiędzy SAM S.A. a Konsorcjum. Dla zabezpieczanych przepływów stosowano rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge). Jako instrument zabezpieczający wykorzystano instrument pochodny (swap stopy procentowej).

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

14. Podatek dochodowy

14.1. Podatek dochodowy wykazany w zysku lub stracie bieżącego okresu

	2019 r.	2018 r.*
Bieżący podatek dochodowy	(39 244)	(6 819)
Podatek dochodowy za rok bieżący	(39 242)	(6 725)
Korekta podatku za lata poprzednie	(2)	(94)
Podatek odroczone	(5 132)	(41 882)
Powstanie/odwrócenie różnic przejściowych*	(5 132)	(41 882)
Podatek dochodowy wpływający na zysk netto za okres	(44 376)	(48 701)

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Stawka podatku dochodowego, której podlegała prawie cała działalność Grupy, wynosiła 19% w latach 2018-2019. Nie przewiduje się, aby stawka podatku dochodowego uległa zmianie w najbliższych latach.

14.2. Efektywna stopa podatkowa

	2019 r.		2018 r.*	
	%	%	%	%
Zysk przed opodatkowaniem	124 772		234 964	
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	(19,0%)	(23 707)	(19,0%)	(44 643)
Udziały w zyskach netto jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	0,0%	26	0,0%	39
Korekta wyceny / różnice przejściowe objęte uprzednio korektą wyceny / różnice trwałe**	(16,6%)	(20 693)	(1,7%)	(4 003)
Korekta bieżącego podatku dochodowego za lata ubiegłe	(0,0%)	(2)	(0,0%)	(94)
Razem	(35,6%)	(44 376)	(20,7%)	(48 701)

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

** Różnice trwałe w kwocie 16 720 tys. zł dotyczą Płatności na rzecz Skarbu Państwa, które Grupa na dzień 31 grudnia 2019 r. potraktowała jako koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (2018 r.: 1 123 tys. zł). W dniu 23 grudnia 2019 r. SAM S.A. wystąpiła do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z wnioskiem o wydanie interpretacji indywidualnej, której zasadniczym elementem jest rozstrzygnięcie, czy ww. płatności mogą być zaliczane do kosztów uzyskania przychodów.

14.3. Podatek dochodowy ujęty w innych całkowitych dochodach

	2019 r.			2018 r.		
	Przed opodatkowaniem	Korzyść/(Strata) podatkowa	Netto	Przed opodatkowaniem	Korzyść/(Strata) podatkowa	Netto
Zmiana wartości godziwej instrumentów kapitałowych	(219)	103	(116)	493	(87)	406
Wycena świadczeń pracowniczych	(236)	45	(191)	(49)	9	(40)
Inne całkowite dochody, które nigdy nie będą podlegać reklasyfikacji do zysku lub straty bieżącego okresu	(455)	148	(307)	444	(78)	366
Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczaniu przepływów pieniężnych	(46)	9	(37)	(487)	93	(394)
Zmiana netto wartości godziwej przy zabezpieczaniu przepływów pieniężnych przeklasyfikowana do zysku lub straty bieżącego okresu	3 020	(574)	2 446	2 998	(570)	2 428
Inne całkowite dochody, które podlegają lub mogą podlegać reklasyfikacji do zysku lub straty bieżącego okresu	2 974	(565)	2 409	2 511	(477)	2 034
Razem	2 519	(417)	2 102	2 955	(555)	2 400

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

15. Rzeczowe aktywa trwałe

	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 r.	20 812	22 842	18 192	7 930	185	69 961
Nabycie	142	1 148	1 517	248	747	3 802
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	-	4	144	(148)	-
Przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	(383)	(383)
Sprzedaż/likwidacja	(14)	(164)	(1 027)	(26)	-	(1 231)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 r.	20 940	23 826	18 686	8 296	401	72 149
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 r.	20 940	23 826	18 686	8 296	401	72 149
Nabycie	-	1 514	778	59	1 311	3 662
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	185	276	-	195	(656)	-
Przeniesienie z rezerw na wydatki inwestycyjne	-	-	-	-	164	164
Przeniesienie z wartości niematerialnych	42	1 143	-	-	-	1 185
Przeniesienie do zapasów	-	-	-	-	(160)	(160)
Sprzedaż/likwidacja	-	(68)	(677)	(44)	-	(789)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 r.	21 167	26 691	18 787	8 506	1 060	76 211
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2018 r.	(13 430)	(8 073)	(8 425)	(3 367)	-	(33 295)
Amortyzacja za okres	(942)	(2 758)	(1 761)	(794)	-	(6 255)
Sprzedaż/likwidacja	9	158	870	27	-	1 064
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2018 r.	(14 363)	(10 673)	(9 316)	(4 134)	-	(38 486)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2019 r.	(14 363)	(10 673)	(9 316)	(4 134)	-	(38 486)
Amortyzacja za okres	(934)	(3 013)	(1 886)	(828)	-	(6 661)
Sprzedaż/likwidacja	-	65	640	44	-	749
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2019 r.	(15 297)	(13 621)	(10 562)	(4 918)	-	(44 398)
Wartość netto						
Na dzień 1 stycznia 2018 r.	7 382	14 769	9 767	4 563	185	36 666
Na dzień 31 grudnia 2018 r.	6 577	13 153	9 370	4 162	401	33 663
Na dzień 1 stycznia 2019 r.	6 577	13 153	9 370	4 162	401	33 663
Na dzień 31 grudnia 2019 r.	5 870	13 070	8 225	3 588	1 060	31 813

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Odpisy aktualizujące wartość aktywów

Na dzień 31 grudnia 2019 r., 31 grudnia 2018 r. oraz 1 stycznia 2018 r. Grupa nie zidentyfikowała przesłanek do przeprowadzenia testu na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2019 r. rzeczowe aktywa trwałe o wartości bilansowej 15 935 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 18 776 tys. zł) stanowiły zabezpieczenie Konsorcjalnej Umowy Kredytowej (patrz również nota 26).

16. Wartości niematerialne

	Koncesyjne wartości niematerialne	Inne koncesje, licencje, oprogramowanie komputerowe i pozostałe	Inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 r.*	916 681	12 578	970	26	930 255
Nabycie	-	53	-	175	228
Przeniesienie z wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	-	76	-	(76)	-
Aktualizacja wartości koncesyjnych wartości niematerialnych*	21 502	-	-	-	21 502
Sprzedaż/likwidacja	-	(64)	-	-	(64)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 r.*	938 183	12 643	970	125	951 921
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 r.*	938 183	12 643	970	125	951 921
Nabycie	-	59	-	8 104	8 163
Przeniesienie z wartości niematerialnych nieoddanych do użytkowania	-	-	1 828	(1 828)	-
Przeniesienie do środków trwałych	-	-	-	(1 185)	(1 185)
Aktualizacja wartości koncesyjnych wartości niematerialnych	31 079	-	-	-	31 079
Przeniesienie do zapasów	-	-	-	(7)	(7)
Sprzedaż/likwidacja	-	(55)	-	(8)	(63)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 r.	969 262	12 647	2 798	5 201	989 908
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2018 r.*	(452 783)	(2 954)	(970)	-	(456 707)
Amortyzacja za okres*	(43 935)	(1 421)	-	-	(45 356)
Sprzedaż/likwidacja	-	64	-	-	64
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2018 r.*	(496 718)	(4 311)	(970)	-	(501 999)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2019 r.*	(496 718)	(4 311)	(970)	-	(501 999)
Amortyzacja za okres	(48 333)	(1 454)	-	-	(49 787)
Sprzedaż/likwidacja	-	55	-	-	55
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2019 r.	(545 051)	(5 710)	(970)	-	(551 731)
Wartość netto					
Na dzień 1 stycznia 2018 r.*	463 898	9 624	-	26	473 548
Na dzień 31 grudnia 2018 r.*	441 465	8 332	-	125	449 922
Na dzień 1 stycznia 2019 r.*	441 465	8 332	-	125	449 922
Na dzień 31 grudnia 2019 r.	424 211	6 937	1 828	5 201	438 177

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

W bieżącym okresie Grupa dokonała aktualizacji wartości początkowej koncesyjnych wartości niematerialnych związanych z wydatkami Etapu II oraz zobowiązaniem z tytułu Opłat koncesyjnych:

- (i) w związku ze zmianą stóp procentowych zastosowanych przy dyskontowaniu rezerwy na nakłady inwestycyjne (patrz nota 32), w efekcie czego ich wartość została powiększona o 1 269 tys. zł (2018 r.: wzrost o 3 459 tys. zł);
- (ii) w związku ze zmianą szacunków dotyczących przewidywanych wydatków inwestycyjnych oraz harmonogramu prac budowlanych, które Grupa zgodnie z zapisami Umowy Koncesyjnej winna wykonać do końca okresu koncesyjnego (patrz nota 32), w efekcie czego wartość koncesyjnych wartości niematerialnych została powiększona o 29 622 tys. zł (2018 r.: wzrost o 18 054 tys. zł);
- (iii) w związku z aktualizacją wysokości Opłat koncesyjnych (indeksacja), w rezultacie czego ich wartość została powiększona o 188 tys. zł (2018 r.: spadek o 11 tys. zł).

Odpisy amortyzacyjne koncesyjnych wartości niematerialnych są wykazywane w pozycji koszt własny sprzedaży. Odpisy amortyzacyjne pozostałych wartości niematerialnych są wykazywane w pozycji koszty ogólnego zarządu.

Roczna stawka amortyzacji wyliczona w oparciu o szacowany przyrost ruchu w okresie obowiązywania koncesji w odniesieniu do wartości bieżącej netto wartości niematerialnej na początek okresu sprawozdawczego wyniosła w 2019 r. 10,65% (2018 r.: 9,43%). Według obecnego planu amortyzacji, bazującego na zaktualizowanych szacunkach przyrostu ruchu, stosunek kosztów rocznej amortyzacji do wartości netto wartości niematerialnej na 31 grudnia 2019 r. będzie kształtował się w przedziale od 12,66% do 14,85% w okresie obowiązywania koncesji.

Wartości niematerialne nieoddane do użytkowania

Na dzień 31 grudnia 2019 r. wartości niematerialne nieoddane do użytkowania obejmują wydatki dotyczące oprogramowania związanego z nowym systemem sprzedaży oraz automatyzacją pasów dedykowanych dla płatności elektronicznych.

Odpisy aktualizujące wartość aktywów

Na dzień 31 grudnia 2019 r., 31 grudnia 2018 r. oraz 1 stycznia 2018 r. Grupa nie zidentyfikowała przesłanek do przeprowadzenia testu na utratę wartości koncesyjnych wartości niematerialnych.

Na dzień 31 grudnia 2019 r., 31 grudnia 2018 r. oraz 1 stycznia 2018 r. pozostałe wartości niematerialne (w tym wartości niematerialne nieoddane do użytkowania) nie były objęte odpisem aktualizującym ich wartość.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

17. Nieruchomości inwestycyjne

	Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	Pozostałe nieruchomości inwestycyjne	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	30 496	30 496
Przeniesienie ze środków trwałych w budowie	-	383	383
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	30 879	30 879
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	30 879	30 879
Wpływ zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy*	3 247	-	3 247
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2019 r.	3 247	30 879	34 126
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2019 r.	3 247	30 879	34 126
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	(26 626)	(26 626)
Amortyzacja za okres	-	(488)	(488)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	(27 114)	(27 114)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	(27 114)	(27 114)
Wpływ zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy*	-	-	-
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 1 stycznia 2019 r.	-	(27 114)	(27 114)
Amortyzacja za okres	(46)	(511)	(557)
Umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości na dzień 31 grudnia 2019 r.	(46)	(27 625)	(27 671)
Wartość netto			
Na dzień 1 stycznia 2018 r.	-	3 870	3 870
Na dzień 31 grudnia 2018 r.	-	3 765	3 765
Na dzień 1 stycznia 2019 r.	3 247	3 765	7 012
Na dzień 31 grudnia 2019 r.	3 201	3 254	6 455

* Patrz nota 5.1.

Do inwestycji w nieruchomości Grupa zalicza przynależną jej część nieruchomości budynkowej, na którą składają się użytkowane przez Grupę wieczyste działki gruntu zabudowane budynkiem biurowym oraz parkingiem, jak również nieruchomości parkingową obejmującą użytkowane przez Grupę wieczyste działki gruntu zabudowane parkingiem i garażami. Obie nieruchomości zlokalizowane są w Katowicach. Według szacunków Grupy wartość godziwa ww. nieruchomości wynosi ok. 21 mln zł (poziom 3 hierarchii wartości godziwej).

Skonsolidowane przychody z tytułu wynajmu budynku oraz miejsc parkingowych w 2019 r. wyniosły 3 358 tys. zł (w 2018 r.: 3 244 tys. zł) i zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „Przychody”. Koszty bezpośrednio związane z wynajmem budynku oraz miejsc parkingowych wyniosły 3 881 tys. zł (w 2018 r.: 4 044 tys. zł) i zostały zaprezentowane w pozycji „Koszt własny sprzedaży”.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

18. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Poniżej przedstawiono podstawowe dane finansowe jednostek stowarzyszonych, uwzględniające korekty wartości godziwej oraz korekty wynikające z różnic w zakresie polityki rachunkowości.

<i>Biuro Centrum Sp z o.o.</i>		
	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
% posiadanych akcji/udziałów	40,63%	40,63%
Aktywa ogółem*	3 787	4 611
Zobowiązania ogółem	(1 393)	(1 978)
Aktywa netto	2 394	2 633
Aktywa netto przypadające na Grupę	973	1 070
	2019 r.	2018 r.
Przychody	9 878	10 427
Zysk netto za okres sprawozdawczy	337	509
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	337	509
Całkowite dochody ogółem przypadające na Grupę	137	208
Aktywa netto przypadające na Grupę na początek okresu sprawozdawczego	1 070	1 034
Całkowite dochody ogółem przypadające na Grupę	137	207
Dywidendy otrzymane w okresie sprawozdawczym	(234)	(171)
Wartość bilansowa na koniec okresu sprawozdawczego	973	1 070

(*) Z uwzględnieniem korekty wartości godziwej;

Zarówno na dzień 31 grudnia 2019 r. jak i na dzień 31 grudnia 2018 r. Grupa posiadała jeden pomiot stowarzyszony tj. Biuro Centrum Sp. z o.o., którego podstawową działalnością jest zarządzanie i obsługa techniczna budynku biurowego będącego współwłasnością Grupy.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

19. Pozostałe inwestycje

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Długoterminowe		
Bankowe lokaty terminowe	417 621	419 200
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	173	143
Razem	417 794	419 343
Krótkoterminowe		
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	1 574	1 823
Razem	1 574	1 823

Na dzień 31 grudnia 2019 r. lokaty długoterminowe związane były z blokadą środków pieniężnych na rachunkach rezerwowych z przeznaczeniem na:

- (i) obsługę długu – brak (31 grudnia 2018 r.: 49 083 tys. zł),
- (ii) roboty budowlane w ramach Fazy F2b – 326 888 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 325 756 tys. zł),
- (iii) przyszłe remonty – 26 000 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 31 963 tys. zł),
- (iv) wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Koncesjonariusza – 64 494 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 10 908 tys. zł).

W ramach rzeczoney pozycji uwzględniono również naliczone odsetki o wartości 239 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 1 490 tys. zł). Wszystkie rachunki rezerwowe zostały utworzone zgodnie z postanowieniami Umowy Koncesyjnej oraz Konsorcjalnej Umowy Kredytowej (w okresie jej obowiązywania).

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody dotyczą akcji następujących spółek:

	Wartość godziwa na 31 grudnia 2019 r.	Dywidendy otrzymane w 2019 r.
Dom Maklerski BDM S.A.	1 147	-
Konsorcjum Autostrada Śląsk S.A. w likwidacji	427	-
Zakłady Metalowe DEZAMET S.A.	173	7
	Wartość godziwa na 31 grudnia 2018 r.	Dywidendy otrzymane w 2018 r.
Dom Maklerski BDM S.A.	1 380	-
Konsorcjum Autostrada Śląsk S.A. w likwidacji	443	-
Zakłady Metalowe DEZAMET S.A.	143	3

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

20. Podatek odroczony

Aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwa na podatek odroczony dotyczą poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

	Aktywa		Rezerwa		Wartość netto	
	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.*	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.*	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.*
Koncesyjne wartości niematerialne*	-	-	(78 879)	(81 918)	(78 879)	(81 918)
Rzeczowe aktywa trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne	33 378	38 781	(454)	(350)	32 924	38 431
Nieruchomości inwestycyjne	-	99	(503)	-	(503)	99
Pozostałe inwestycje długoterminowe	-	-	(72)	(304)	(72)	(304)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	271	271	(62)	(693)	209	(422)
Zapasy	7	7	-	-	7	7
Inwestycje krótkoterminowe	284	239	-	(64)	284	175
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	(81)	(285)	(81)	(285)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	-	319	-	-	-	319
Zobowiązania z tytułu leasingu	615	-	-	-	615	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe*	2 159	2 895	-	-	2 159	2 895
Przychody przyszłych okresów	1 144	1 302	-	-	1 144	1 302
Zobowiązania z tytułu umów	1 248	1 159	-	-	1 248	1 159
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 355	1 588	-	-	1 355	1 588
Rezerwy	71 578	71 489	-	-	71 578	71 489
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe*	861	334	-	-	861	334
Pochodne instrumenty finansowe	-	587	-	-	-	587
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego na różnicach przejściowych	112 900	119 070	(80 051)	(83 614)	32 849	35 456
Aktywa z tytułu nierozliczonych strat podatkowych	1 782	1 923	-	-	1 782	1 923
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego ogółem	114 682	120 993	(80 051)	(83 614)	34 631	37 379
Kompensata	(80 051)	(83 614)	80 051	83 614	-	-
Korekta wyceny	(11 598)	(8 797)	-	-	(11 598)	(8 797)
Aktywa / rezerwa z tytułu podatku odroczonego wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	23 033	28 582	-	-	23 033	28 582

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Grupa nie rozpoznała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w pełnej wysokości nadwyżki przejściowych różnic ujemnych i strat podatkowych nad przejściowymi różnicami dodatnimi, ze względu na brak pewności co do realizacji części różnic przejściowych oraz szacowane wykorzystania nierozliczonych strat podatkowych.

Zmiana podatku odroczonego w okresie

	Zmiana podatku odroczonego od różnic przejściowych ujęta			31 grudnia 2019 r.
	1 stycznia 2019 r.*	jako zysk lub strata bieżącego okresu	w innych całkowitych dochodach	
Koncesyjne wartości niematerialne*	(81 918)	3 039	-	(78 879)
Rzeczowe aktywa trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne	38 431	(5 507)	-	32 924
Nieruchomości inwestycyjne	99	(602)	-	(503)
Pozostałe inwestycje długoterminowe	(304)	238	(6)	(72)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(422)	631	-	209
Zapasy	7	-	-	7
Inwestycje krótkoterminowe	175	-	109	284
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(285)	204	-	(81)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	319	(319)	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	615	-	615
Pozostałe zobowiązania długoterminowe*	2 895	(736)	-	2 159
Przychody przyszłych okresów	1 302	(158)	-	1 144
Zobowiązania z tytułu umów	1 159	89	-	1 248
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 588	(278)	45	1 355
Rezerwy	71 489	89	-	71 578
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe*	334	527	-	861
Pochodne instrumenty finansowe	587	(22)	(565)	-
Aktywa z tytułu nierozliczonych strat podatkowych	1 923	(141)	-	1 782
Korekta wyceny	(8 797)	(2 801)	-	(11 598)
Razem	28 582	(5 132)	(417)	23 033

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

	1 stycznia 2018 r.*	Zmiana podatku odroczonego od różnic przejściowych ujęta		31 grudnia 2018 r.*
		jako zysk lub strata bieżącego okresu	w innych całkowitych dochodach	
Koncesyjne wartości niematerialne*	(85 904)	3 986	-	(81 918)
Rzeczowe aktywa trwałe oraz pozostałe wartości niematerialne	45 486	(7 055)	-	38 431
Nieruchomości inwestycyjne	80	19	-	99
Pozostałe inwestycje długoterminowe	(210)	(67)	(27)	(304)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	176	(598)	-	(422)
Zapasy	7	-	-	7
Inwestycje krótkoterminowe	235	-	(60)	175
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(90)	(195)	-	(285)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	(95)	414	-	319
Pozostałe zobowiązania długoterminowe*	2 476	419	-	2 895
Przychody przyszłych okresów	1 460	(158)	-	1 302
Zobowiązania z tytułu umów	943	216	-	1 159
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 177	402	9	1 588
Rezerwy	77 369	(5 880)	-	71 489
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe*	31 011	(30 677)	-	334
Pochodne instrumenty finansowe	1 060	4	(477)	587
Aktywa z tytułu nierozliczonych strat podatkowych	2 436	(513)	-	1 923
Korekta wyceny	(6 598)	(2 199)	-	(8 797)
Razem	71 019	(41 882)	(555)	28 582

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Straty podatkowe

Zgodnie z prawem strata poniesiona w roku podatkowym może obniżyć dochód do opodatkowania w najbliższych pięciu kolejno po sobie następujących latach podatkowych, z tym że wysokość obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty straty. Na dzień 31 grudnia 2019 r. wysokość strat podatkowych pozostających do rozliczenia wyniosła 9 380 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 10 124 tys. zł). Ze względu na niepewność wykorzystania części strat podatkowych w dającej się przewidzieć przyszłości, Grupa na dzień 31 grudnia 2019 r. rozpoznała w odniesieniu do nich tylko część aktywa z tytułu podatku odroczonego tj. kwotę 1 362 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 1 553 tys. zł).

Rok straty	2016	2017	2019	Razem
<i>Przewidywany okres wykorzystania</i>				
2020	1 107	1 141	-	2 248
2021	373	3 350	600	4 323
2023	-	-	600	600
Razem	1 480	4 491	1 200	7 171
<i>Przewidywany okres wygaśnięcia</i>				
2022	-	2 209	-	2 209
Razem	-	2 209	-	2 209
Pozostała do wykorzystania kwota straty	1 480	6 700	1 200	9 380
Rozpoznane aktywa z tyt. podatku odroczonego	281	853	228	1 362

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

21. Należności oraz zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

Należności brutto z tytułu podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2019 r. wynoszą 1 341 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 20 249 tys. zł). Jest to kwota należna Grupie do rozliczenia z przyszłym zobowiązaniem do urzędu skarbowego z tytułu podatku dochodowego. Ze względu na niepewność odzyskania części ww. należności z tytułu podatku dochodowego na dzień 31 grudnia 2019 r., jej wartość koryguje odpis z tytułu utraty wartości w kwocie 1 341 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 1 341 tys. zł).

Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w wysokości 20 555 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 204 tys. zł) stanowi różnicę pomiędzy dokonanymi płatnościami za bieżący i ubiegły rok obrotowy a kwotą podatku należnego (z uwzględnieniem podatku od przychodów z budynków, czyli tzw. „minimalnego podatku dochodowego”).

22. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	1 103	719
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek pozostałych	14 065	14 492
Należności z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	10 593	20 300
Pozostałe należności od jednostek pozostałych	540	1 849
Razem	26 301	37 360

Należności z tytułu umów z klientami ujęte w należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych wyniosły 11 183 tys. zł na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 10 855 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018

Informacje w zakresie ekspozycji Grupy na ryzyko kredytowe, rynkowe jak również informacje na temat strat z tytułu utraty wartości zaprezentowano w nocie 35.1.

23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Środki pieniężne w kasie	107	114
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	179 687	63 655
Krótkoterminowe lokaty bankowe	192 663	269 620
Środki pieniężne w drodze	411	352
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej	372 868	333 741
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, wartość wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	372 868	333 741

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

24. Kapitał własny

24.1. Kapitał zakładowy

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Ilość akcji na początek okresu	247 262 023	247 262 023
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłaconych)	247 262 023	247 262 023
Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	0,75	0,75
Wartość nominalna emisji serii A	6 256	6 256
Wartość nominalna emisji serii B	370	370
Wartość nominalna emisji serii D	3 000	3 000
Wartość nominalna emisji serii E	71 196	71 196
Wartość nominalna emisji serii F	37 500	37 500
Wartość nominalna emisji serii G	67 125	67 125
Razem	185 447	185 447

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia Spółki. Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Spółki w przypadku podziału majątku.

24.2. Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Saldo kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń wynika z wyceny instrumentów pochodnych spełniających wymogi rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Uznane za efektywne zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne wyniosły w 2019 r. -46 tys. zł (2018 r.: -487 tys. zł). W konsekwencji dokonanych w 2019 r. płatności odsetkowych objętych ww. zabezpieczeniem oraz w związku z przedterminowym rozliczeniem transakcji zabezpieczających w rezultacie całkowitej przedpłaty Konsorcjalnej Umowy Kredytowej, Grupa przeklasyfikowała do kosztów finansowych zmianę wartości godziwej instrumentów zabezpieczających na ogólną kwotę -3 020 tys. zł (2018 r.: -2 998 tys. zł). Wartość efektywnych zmian opisanych powyżej została skorygowana o ujętą w innych całkowitych dochodach zmianę podatku odroczonego w wysokości 9 tys. zł, z czego 574 tys. zł dotyczyło części zmian przekwalifikowanych do kosztów finansowych (2018 r.: odpowiednio 93 tys. zł i 570 tys. zł).

24.3. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów kapitałowych

Na kapitał ten odnoszone są zyski i straty z wyceny inwestycji w instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

24.4. Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowy

Pozostałe kapitały rezerwowe są tworzone przez Walne Zgromadzenia z części lub całości zatwierdzonych zysków spółek należących do Grupy. Walne Zgromadzenie może również wskazać konkretny cel, na który środki te mają być przeznaczone.

24.5. Dywidendy

2019 r.

W dniu 3 kwietnia 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy w kwocie 91 487 tys. zł, tj. 0,37 zł na jedną akcję. Dzień 18 kwietnia 2019 r. ustalono jako dzień dywidendy, natomiast dzień 20 maja 2019 r. jako termin wypłaty dywidendy.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

2018 r.

W dniu 4 kwietnia 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy w kwocie 71 706 tys. zł, tj. 0,29 zł na jedną akcję. Dzień 18 kwietnia 2018 r. ustalono jako dzień dywidendy, natomiast dzień 18 maja 2018 r. jako termin wypłaty dywidendy.

W dniu 29 marca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie VIA4 S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy za 2017 r. Udziałom niekontrolującym przypadła kwota 5 386 tys. zł, z czego 1 393 tys. zł zostało zaliczkowo wypłacone w 2017 r.

W dniu 8 listopada 2018 r. Rada Nadzorcza VIA4 S.A. podjęła uchwałę o wypłacie zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy za 2018 r. w wysokości 3 045 tys. zł, z czego 1 370 tys. zł przypadło na udziały niekontrolujące.

24.6. Udziały niekontrolujące

Poniżej zaprezentowano podstawowe dane finansowe VIA4 S.A. (wartości przed dokonaniem korekt konsolidacyjnych), jedynej spółki zależnej Grupy posiadającej udziały niekontrolujące.

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Udziały niekontrolujące %	45%	45%
Aktywa trwałe	16 324	9 637
Aktywa obrotowe	24 314	13 525
Zobowiązania długoterminowe	(11 243)	(5 168)
Zobowiązania krótkoterminowe	(8 441)	(7 767)
Aktywa netto	20 954	10 227
Aktywa netto przypadające na udziały niekontrolujące	9 429	4 602
Przychody	49 109	47 575
Zysk netto za okres sprawozdawczy	10 822	11 760
Inne całkowite dochody	(95)	(47)
Całkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	10 727	11 713
Zysk netto przypadający na udziały niekontrolujące	4 870	5 292
Całkowite dochody ogółem przypadające na udziały niekontrolujące	4 827	5 271
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	13 771	13 883
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	47	(86)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(3 054)	(14 336)
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	10 764	(539)
Dywidendy wypłacone w okresie sprawozdawczym przypadające na udziały niekontrolujące	-	(5 363)

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

25. Zysk przypadający na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego odpowiednio na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej w kwocie 75 526 tys. zł (2018 r.: 180 971 tys. zł) oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w liczbie 247 262 tys. sztuk (31 grudnia 2018 r.: 247 262 tys. sztuk).

Zysk netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej na akcję zwykłą

	2019 r.	2018 r.
Zysk netto za okres sprawozdawczy akcjonariuszy Jednostki Dominującej (w tys. zł)	75 526	180 971
Średnia ważona liczba akcji zwykłych na koniec okresu (w tys. akcji)	247 262	247 262
Zysk netto za okres sprawozdawczy akcjonariuszy Jednostki Dominującej na akcję zwykłą (w złotych)	0,31	0,73

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r. nie stwierdzono czynników, które powodowałyby rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

26. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Długoterminowa część kredytów i pożyczek zabezpieczonych na majątku Grupy		33 229
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	-	33 229
Krótkoterminowa część kredytów i pożyczek zabezpieczonych na majątku Grupy		44 176
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	-	44 176

W dniu 28 grudnia 2005 r. pomiędzy SAM S.A. i bankami komercyjnymi została zawarta Konsorcjalna Umowa Kredytowa. Okres udostępniania kredytu zakończył się 30 września 2010 r. Nominalna kwota zaciągniętego kredytu wyniosła 360 mln zł.

W dniu 24 lipca 2019 r. Zarząd SAM S.A. podjął uchwałę zgodnie z którą postanowił dokonać w dniu 30 września 2019 r. całkowitej przedpłaty pozostającego do spłaty długu wynikającego z Konsorcjalnej Umowy Kredytowej oraz, po dokonaniu ww. przedpłaty, podjąć wszelkie czynności faktyczne lub prawne w celu wykreślenia z właściwych rejestrów zabezpieczeń długu wynikającego z rzeczowej umowy.

W dniu 30 września 2019 r. SAM S.A. dokonała ww. przedpłaty, tj. kwoty 56 020 tys. zł tytułem spłaty kapitału, kwoty 1 091 tys. zł tytułem spłaty odsetek oraz kwoty 2 548 tys. zł tytułem płatności wynikających z transakcji zabezpieczających przed ryzykiem zmian stóp procentowych (SWAP stopy procentowej).

W 2019 r. SAM S.A. dokonała spłaty kapitału na łączną kwotę 77 723 tys. zł (w 2018 r. spłacono kwotę 40 889 tys. zł).

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Zabezpieczenia ustanowione na majątku Grupy

Na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz 31 grudnia 2018 r., poza zastawami ustanowionymi na rzeczowych aktywach trwałych opisanymi w notce 15, najważniejsze zabezpieczenia w ramach Konsorcjalnej Umowy Kredytowej obejmowały:

- zastaw na akcjach SAM S.A., VIA4 S.A. oraz Stalexport Autoroute S.a r.l.,
- przeniesienie praw wynikających z umów dotyczących projektu Autostrady A-4 Katowice - Kraków,
- przeniesienie praw do rachunków bankowych SAM S.A.,
- cesja wierzytelności SAM S.A. związanych z projektem Autostrady A-4 Katowice – Kraków.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego agent ds. zabezpieczeń potwierdził zwolnienie zabezpieczeń w ramach Konsorcjalnej Umowy Kredytowej. W związku ze spłatą długu oraz uzyskaniem ww. potwierdzenia, SAM S.A. złożył wniosek o wykreślenie zabezpieczeń z właściwych rejestrów sądowych.

27. Zobowiązania z tytułu leasingu

W rezultacie wprowadzenia MSSF 16 Grupa rozpoznała zobowiązania z tytułu leasingu w wartości bieżącej pozostałych opłat z tytułu wieczystego użytkowania gruntów (prawo wygasa w grudniu 2089 r.), zdyskontowanych przy zastosowaniu krańcowej stopy procentowej Spółki (3,67%) w dniu pierwszego zastosowania (patrz nota 5.1).

Wartość zobowiązań z tyt. leasingu na dzień 31 grudnia 2018 r.	-
Wpływ zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy	3 247
Wartość zobowiązań z tyt. leasingu na dzień 1 stycznia 2019 r.	3 247
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej	(126)
Wydatki na spłatę zobowiązań z tytułu leasingu	(126)
Inne zmiany	116
Odsetki ujęte w kosztach finansowych	116
Wartość zobowiązań z tyt. leasingu na dzień 31 grudnia 2019 r.	3 237
w tym część krótkoterminowa	125
w tym część długoterminowa	3 112

W 2018 r. Grupa traktowała posiadane prawa wieczystego użytkowania gruntów jako umowy leasingu operacyjnego, ujmując opłaty wnoszone z tego tytułu w zysku lub stracie okresu, którego dotyczyły. W 2018 r. opłaty te wyniosły 126 tys. zł.

28. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Długoterminowe		
Zobowiązania z tyt. odpraw emerytalnych	1 113	823
Zobowiązania z tyt. odpraw rentowych	48	39
Zobowiązania z tyt. nagród jubileuszowych	2 190	2 035
Zobowiązania z tyt. innych świadczeń pracowniczych	1 101	-
Razem	4 452	2 897
Krótkoterminowe		
Zobowiązania z tyt. odpraw emerytalnych	340	359
Zobowiązania z tyt. odpraw rentowych	7	6
Zobowiązania z tyt. nagród jubileuszowych	510	205
Zobowiązania z tyt. innych świadczeń pracowniczych	-	3 520
Razem	857	4 090

Kwoty przyszłych zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych, odpraw rentowych oraz nagród jubileuszowych zostały określone w oparciu o model wyceny aktuarialnej.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Zobowiązania z tytułu innych świadczeń pracowniczych stanowią przewidywania Grupy w zakresie wypłat premii pieniężnych w ramach 3-letnich planów motywacyjnych, którymi obejmowani są członkowie Zarządów spółek Grupy. W 2019 r. dokonano rozliczenia planów motywacyjnych za lata 2016-2018.

28.1. Zmiana stanu zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych

	Świadczenia po okresie zatrudnienia		Nagrody jubileuszowe		Inne świadczenia pracownicze		Razem	
	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.	2019 r.	2018 r.
Wartość na dzień 1 stycznia	1 227	783	2 240	1 855	3 520	2 345	6 987	4 983
Zmiany ujęte w zysku lub stracie	115	407	697	521	(41)	1 175	771	2 103
Koszt bieżącego zatrudnienia	88	72	249	178	1 101	1 175	1 438	1 425
Koszt przeszłego zatrudnienia	-	322	-	-	-	-	-	322
Zyski wynikające z rozliczenia	-	-	-	-	(1 142)	-	(1 142)	-
Koszt odsetkowy	27	13	61	38	-	-	88	51
(Zyski)/Straty aktuarialne	-	-	387	305	-	-	387	305
Zmiany ujęte w innych całkowitych dochodach	236	49	-	-	-	-	236	49
(Zyski)/Straty aktuarialne z tytułu:	236	49	-	-	-	-	236	49
- założeń demograficznych	-	5	-	-	-	-	-	5
- założeń finansowych	121	15	-	-	-	-	121	15
- innych założeń	115	29	-	-	-	-	115	29
Wypłacone świadczenia	(70)	(12)	(237)	(136)	(2 378)	-	(2 685)	(148)
Wartość na dzień 31 grudnia	1 508	1 227	2 700	2 240	1 101	3 520	5 309	6 987

28.2. Założenia aktuarialne

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, odpraw rentowych oraz nagród jubileuszowych zostały wyliczone na podstawie poniższych założeń:

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Stopa dyskontowa	2,0%	3,0%
Wzrost wynagrodzeń w przyszłości	3,0%-3,5%	3,0%-3,5%
Prawdopodobieństwo rezygnacji	2,1%-5,4%	2%-5,6%

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązań z tytułu poszczególnych świadczeń pracowniczych na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego kształtował się następująco:

(w latach)	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Świadczenia po okresie zatrudnienia	12,5-16,8	12,1-17,1
Nagrody jubileuszowe	4,8-14,8	5,8-15,3

28.3. Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości, pokazującą jaki wpływ na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych miałyby prawdopodobne zmiany istotnych założeń aktuarialnych występujących na koniec okresu sprawozdawczego, przy pozostałych założeniach niezmiennych.

31 grudnia 2019 r.	Zmiana stopy dyskontowej		Zmiana wzrostu wynagrodzeń		Zmiana prawdopodob. rezygnacji	
	- 0,5 pp	+ 0,5 pp	- 0,5 pp	+ 0,5 pp	- 0,5 pp	+ 0,5 pp
Zobowiązania z tyt. odpraw emerytalnych	1 519	1 391	1 391	1 518	1 510	1 388
Zobowiązania z tyt. odpraw rentowych	56	53	53	56	56	53
Zobowiązania z tyt. nagród jubileuszowych	2 783	2 624	2 624	2 782	2 786	2 618
Razem	4 358	4 068	4 068	4 356	4 352	4 059
31 grudnia 2018 r.	- 0,5 pp	+ 0,5 pp	- 0,5 pp	+ 0,5 pp	- 0,5 pp	+ 0,5 pp
Zobowiązania z tyt. odpraw emerytalnych	1 230	1 136	1 136	1 229	1 225	1 133
Zobowiązania z tyt. odpraw rentowych	47	44	44	47	47	44
Zobowiązania z tyt. nagród jubileuszowych	2 307	2 177	2 177	2 307	2 310	2 173
Razem	3 584	3 357	3 357	3 583	3 582	3 350

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

29. Pozostałe zobowiązania długoterminowe

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.*	1 stycznia 2018 r.*
Płatności z tytułu Koncesji	-	-	252
Zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych*	11 363	12 067	12 786
Pozostałe zobowiązania wobec jednostek powiązanych	5 752	5 315	5 201
Pozostałe zobowiązania wobec jednostek pozostałych	452	1 003	921
Razem	17 567	18 385	19 160

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Saldo pozostałych zobowiązań długoterminowych stanowią kwoty zatrzymane będące zabezpieczeniem realizacji kontraktów budowlanych oraz kaucje gwarancyjne związane z wykonanymi robotami budowlanymi o terminie zwrotu przekraczającym 12 miesięcy.

Opłaty koncesyjne obejmują (i) czynsz za korzystanie (używanie oraz pobieranie pożytków) z pasa drogowego koncesyjnego odcinka autostrady A4 Katowice-Kraków oraz (ii) zwrot kosztów nadzoru i kontroli ponoszonych przez GDDKiA (szerzej patrz nota 5.2).

30. Przychody przyszłych okresów

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Długoterminowe		
Przedpłaty z tytułu dzierżawy (głównie miejsc obsługi podróżnych)	5 144	5 970
Inne	47	52
Razem	5 191	6 022
Krótkoterminowe		
Przedpłaty z tytułu dzierżawy (głównie miejsc obsługi podróżnych)	825	825
Inne	7	7
Razem	832	832

31. Zobowiązania z tytułu umów

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Krótkoterminowe		
Przedpłaty na poczet należnej opłaty za przejazd Autostradą A-4 Katowice - Kraków	6 570	6 102
Razem	6 570	6 102

Przedpłaty w kwocie 5 451 tys. zł, uwzględnione w saldzie zobowiązań z tytułu umów na początek okresu sprawozdawczego, zostały ujęte w przychodach w 2019 r. (2018 r.: 4 537 tys. zł).

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

32. Rezerwy

	Rezerwy na wymianę nawierzchni autostrady	Rezerwy na wydatki inwestycyjne Etapu II	Razem
Rezerwy długoterminowe			
Wartość na dzień 1 stycznia 2018 r.	49 568	312 676	362 244
Zwiększenia, w tym:	14 168	5 787	19 955
- z tytułu dyskonta	702	5 787	6 489
Zmiana szacunków	(18 986)	(13 750)	(32 736)
Reklasyfikacja	(42 290)	(9 810)	(52 100)
Wartość na dzień 31 grudnia 2018 r.	2 460	294 903	297 363
Wartość na dzień 1 stycznia 2019 r.	2 460	294 903	297 363
Zwiększenia, w tym:	10 771	5 230	16 001
- z tytułu dyskonta	51	5 230	5 281
Zmiana szacunków	(1 121)	33 841	32 720
Reklasyfikacja	(12 110)	(19 600)	(31 710)
Wartość na dzień 31 grudnia 2019 r.	-	314 374	314 374
Rezerwy krótkoterminowe			
Wartość na dzień 1 stycznia 2018 r.	12 620	32 338	44 958
Zwiększenia, w tym:	291	917	1 208
- z tytułu dyskonta	291	917	1 208
Zmiana szacunków	(17 484)	35 263	17 779
Wykorzystanie	(10 103)	(27 048)	(37 151)
Reklasyfikacja	42 290	9 810	52 100
Wartość na dzień 31 grudnia 2018 r.	27 614	51 280	78 894
Wartość na dzień 1 stycznia 2019 r.	27 614	51 280	78 894
Zwiększenia, w tym:	442	948	1 390
- z tytułu dyskonta	442	948	1 390
Zmiana szacunków	(1 512)	(2 950)	(4 462)
Wykorzystanie	(24 653)	(20 697)	(45 350)
Wydatki inwestycyjne przeniesione na środki trwałe	-	164	164
Reklasyfikacja	12 110	19 600	31 710
Wartość na dzień 31 grudnia 2019 r.	14 001	48 345	62 346

Rezerwa na wydatki inwestycyjne stanowi wartość bieżącą przyszłych wydatków związanych z realizacją robót modernizacyjnych odcinka Katowice-Kraków Autostrady A4 (Etap II), do których poniesienia Koncesjonariusz został zobowiązany w ramach Umowy Koncesyjnej (szerzej patrz nota 4).

W bieżącym okresie Grupa dokonała zmiany szacunków dotyczących stóp procentowych zastosowanych do określenia bieżącej wartości rezerw na wymianę nawierzchni autostrady oraz rezerwy na wydatki inwestycyjne Etapu II (w obu przypadkach zakres wartości stóp dyskonta zastosowany na 31 grudnia 2018 r. wynosił od 1,74% do 2,94%, w chwili obecnej od 1,69% do 1,98%). W wyniku tych zmian wartość rezerwy na wymianę nawierzchni wzrosła o 30 tys. zł (2018 r.: wzrost o 337 tys. zł) i zgodnie z MSR 37 kwota ta powiększyła koszty operacyjne okresu, natomiast wartość rezerwy na wydatki inwestycyjne Etapu II wzrosła o 1 269 tys. zł (2018 r.: wzrost o 3 459 tys. zł), która to kwota powiększyła koncesyjne wartości niematerialne.

W bieżącym okresie Grupa dokonała również przeszacowania rezerw na wymianę nawierzchni oraz rezerwy na wydatki inwestycyjne Etapu II w związku ze zmianą szacunków dotyczących przewidywanych wydatków oraz harmonogramu prac budowlanych. W wyniku tej zmiany wartość rezerwy na wymianę nawierzchni spadła o 2 663 tys. zł (2018 r.: spadek o 36 807 tys. zł) i zgodnie z MSR 37 kwota ta pomniejszyła koszty operacyjne okresu, natomiast wartość rezerwy na wydatki inwestycyjne Etapu II wzrosła o 29 622 tys. zł (2018 r.: wzrost o 18 054 tys. zł), zwiększając równocześnie koncesyjne wartości niematerialne.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

33. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (krótkoterminowe)

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.*	1 stycznia 2018 r.*
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	13 774	7 004	5 263
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	4 817	4 744	8 714
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	2 403	5 328	2 192
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	2 695	2 278	2 054
Płatności z tytułu Koncesji	-	-	158 520
Zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych*	3 207	3 167	3 169
Płatności na rzecz Skarbu Państwa	54 667	-	-
Pozostałe zobowiązania wobec jednostek powiązanych oraz rozliczenia międzyokresowe kosztów	4 417	3 976	5 165
Pozostałe zobowiązania wobec jednostek pozostałych oraz rozliczenia międzyokresowe kosztów	4 327	3 790	3 027
Razem	90 307	30 287	188 104

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

Na saldo pozostałych zobowiązań oraz rozliczeń międzyokresowych znaczący wpływ mają kwoty zatrzymane będące zabezpieczeniem realizacji kontraktów budowlanych oraz kaucje gwarancyjne związane z wykonanymi robotami budowlanymi. Wartość ww. zobowiązań na dzień 31 grudnia 2019 r. wyniosła 5 098 tys. zł (31 grudnia 2018 r.: 4 326 tys. zł).

W 2019 r. Grupa rozpoznała zobowiązania z tytułu Płatności na rzecz Skarbu Państwa na ogólną kwotę 109 225 tys. zł brutto, z czego 54 558 tys. zł uregulowano w trakcie rzeczoności okresu sprawozdawczego.

Zgodnie z Umową Koncesyjną SAM S.A. zobowiązana była do poniesienia Płatności z tytułu Koncesji wobec Krajowego Funduszu Drogowego (przejęte zobowiązanie z tytułu zaciągniętego przez Skarb Państwa kredytu EBOiR). Wartość nominalna zobowiązania zgodnie z załącznikiem nr 7 do Umowy Koncesyjnej wynosiła 222 918 tys. zł. W 2018 r. SAM S.A. uregulowała Płatności z tytułu Koncesji na ogólną kwotę 163 332 tys. zł netto.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

34. Instrumenty finansowe

34.1. Klasyfikacja i wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej zaprezentowano wartości bilansowe oraz wartości godziwe instrumentów finansowych wraz ze wskazaniem ich poziomu w hierarchii wartości godziwej. Dla instrumentów finansowych niewycenianych wg wartości godziwej, których wartość bilansowa jest zbliżona do ich wartości godziwej, nie podano ich wartości godziwej.

31 grudnia 2019 r.

	Wartość bilansowa			Razem	Wartość godziwa			
	Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Zabezpieczające instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej	Instrumenty finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej								
Instrumenty kapitałowe**	1 747	-	-	1 747	-	-	1 747	1 747
	1 747	-	-	1 747				
Aktywa finansowe niewyceniane wg wartość godziwej								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe***	-	-	15 708	15 708				
Bankowe lokaty terminowe (inwestycje długoterminowe)	-	-	417 621	417 621				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	372 868	372 868				
	-	-	806 197	806 197				
Zobowiązania finansowe niewyceniane wg wartość godziwej								
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	(3 237)	(3 237)				
Zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych	-	-	(14 570)	(14 570)				
Płatności na rzecz Skarbu Państwa	-	-	(54 667)	(54 667)				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe***	-	-	(32 544)	(32 544)				
	-	-	(105 018)	(105 018)				

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

31 grudnia 2018 r.*

	Wartość bilansowa			Razem	Wartość godziwa			
	Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Zabezpieczające instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej	Instrumenty finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej								
Instrumenty kapitałowe**	1 966	-	-	1 966	-	-	1 966	1 966
	1 966	-	-	1 966				
Aktywa finansowe niewyceniane wg wartość godziwej								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe***	-	-	17 060	17 060				
Bankowe lokaty terminowe (inwestycje długoterminowe)	-	-	419 200	419 200				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	333 741	333 741				
	-	-	770 001	770 001				
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej								
SWAP procentowy służący zabezpieczeniu****	-	(3 749)	-	(3 749)	-	(3 749)	-	(3 749)
	-	(3 749)	-	(3 749)				
Zobowiązania finansowe niewyceniane wg wartość godziwej								
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	-	-	(77 405)	(77 405)				
Zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych*	-	-	(15 234)	(15 234)				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe***	-	-	(24 903)	(24 903)				
	-	-	(117 542)	(117 542)				

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

1 stycznia 2018 r.*

	Wartość bilansowa			Razem	Wartość godziwa			
	Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	Zabezpieczające instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej	Instrumenty finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu		Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej								
Instrumenty kapitałowe**	1 473	-	-	1 473	-	-	1 473	1 473
	1 473	-	-	1 473				
Aktywa finansowe niewyceniane wg wartość godziwej								
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe***	-	-	13 366	13 366				
Bankowe lokaty terminowe (inwestycje długoterminowe)	-	-	434 077	434 077				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	396 900	396 900				
	-	-	844 343	844 343				
Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej								
SWAP procentowy służący zabezpieczeniu****	-	(6 456)	-	(6 456)	-	(6 456)	-	(6 456)
	-	(6 456)	-	(6 456)				
Zobowiązania finansowe niewyceniane wg wartość godziwej								
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	-	-	(117 238)	(117 238)				
Płatności z tytułu Koncesji	-	-	(158 772)	(158 772)				
Zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych*	-	-	(15 955)	(15 955)				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe***	-	-	(27 408)	(27 408)				
	-	-	(319 373)	(319 373)				

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

** Instrumenty kapitałowe będące w posiadaniu Grupy nie są notowane na rynkach finansowych, Grupa nie dysponuje również informacjami o niedawnych transakcjach zrealizowanych na warunkach rynkowych, których przedmiotem byłyby ww. instrumenty. Z uwagi na powyższe wartość godziwą tych instrumentów kapitałowych określono w oparciu o udział Grupy w aktywach netto ich emitentów według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. lub na koniec ostatniego okresu sprawozdawczego, za który Grupa dysponuje adekwatnymi informacjami finansowym. W okresie 2019 r. Grupa odnotowała stratę z wyceny ww. instrumentów kapitałowych w kwocie 219 tys. zł (2018 r.: zysk w kwocie 493 tys. zł), którą zaprezentowano w pozycji „Zmiana wartości godziwej instrumentów kapitałowych” skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów.

*** Bez uwzględnienia należności z tyt. podatku od towarów i usług/zobowiązań z tyt. podatków, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń, zobowiązań z tyt. wynagrodzeń, zobowiązań z tyt. Opłat koncesyjnych, Płatności na rzecz Skarbu Państwa oraz Płatności z tytułu Koncesji.

**** Wartość godziwa zabezpieczających instrumentów pochodnych (SWAP stopy procentowej) ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu zawartych transakcji, stanowiące różnicę między strumieniami płatności opartymi o zmienną stopę procentową (6M WIBOR), a strumieniami płatności opartymi o stałą stopę procentową. Wartość godziwa została określona z uwzględnieniem korekty z tytułu ryzyka kredytowego Grupy oraz kontrahenta.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, albo bezpośrednio, albo pośrednio,
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

34.2. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Grupa zabezpieczała przepływy pieniężne z tytułu płatności odsetkowych związanych z Konsorcjalną Umową Kredytową pomiędzy SAM S.A. a Konsorcjum. Dla zabezpieczanych przepływów stosowana była rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge). Jako instrument zabezpieczający stosowany był instrument pochodny (SWAP stopy procentowej).

Realizacja zabezpieczanych przepływów pieniężnych następowała w okresach półrocznych pomiędzy 31 marca 2009 r. a 30 września 2019 r. Termin wpływu wyniku z transakcji zabezpieczającej na wynik finansowy był ściśle dopasowany do terminu realizacji zabezpieczanych przepływów pieniężnych (kwestia opisana również w nocie 35.2 oraz 6.11).

W konsekwencji przedterminowego rozliczenia transakcji zabezpieczających w związku z całkowitą przedpłatą Konsorcjalnej Umowy Kredytowej, na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa nie posiadała zobowiązań z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających (zobowiązania na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiły 3 749 tys. zł). Wpływ rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych w części uznanej za efektywną został ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów i zaprezentowany jako osobna pozycja w ramach innych całkowitych dochodów (patrz również nota 24.2). Nieefektywna część zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego w wysokości 28 tys. zł została ujęta w kosztach finansowych (2018 r.: 19 tys. zł).

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

*Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
 (wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)*

34.3. Uzgodnienie zmiany stanu zobowiązań wynikających z działalności finansowej

	Zobowiązania finansowe		Zabezpieczające instrumenty pochodne	Razem
	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	Zobowiązania z tytułu leasingu	SWAP procentowy służący zabezpieczeniu (zobowiązanie)	
Wartość na dzień 31 grudnia 2018 r.	77 405	-	3 749	81 154
Wpływ zastosowania MSSF 16 po raz pierwszy*	-	3 247	-	-
Wartość na dzień 1 stycznia 2019 r.	77 405	3 247	3 749	84 401
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej				
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	(77 723)	-	-	(77 723)
Wydatki na spłatę zobowiązań z tytułu leasingu	-	(126)	-	(126)
Zmiany wartości godziwej				
Inne zmiany				
Odsetki ujęte w kosztach finansowych	2 764	116	3 020	5 900
Odsetki zapłacone	(2 446)	-	(3 823)	(6 269)
Wartość na dzień 31 grudnia 2019 r.	-	3 237	-	3 237

* Patrz nota 5.1.

	Zobowiązania finansowe		Zabezpieczające instrumenty pochodne	Razem
	Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	Płatności z tytułu Koncesji	SWAP procentowy służący zabezpieczeniu (zobowiązanie)	
Wartość na dzień 1 stycznia 2018 r.	117 238	158 772	6 456	282 466
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej				
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	(40 889)	-	-	(40 889)
Wydatki na spłatę Płatności z tytułu Koncesji (netto)	-	(163 332)	-	(163 332)
Zmiany wartości godziwej				
Inne zmiany				
Odsetki ujęte w kosztach finansowych	4 948	4 560	3 017	12 525
Odsetki zapłacone	(3 892)	-	(3 232)	(7 124)
Wartość na dzień 31 grudnia 2018 r.	77 405	-	3 749	81 154

35. Zarządzanie ryzykiem finansowym

35.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Grupę strat finansowych na skutek niewypełnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe jest głównie związane z należnościami Grupy od klientów oraz inwestycjami finansowymi. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe:

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.
Pozostałe inwestycje długoterminowe	417 794	419 343
Inwestycje krótkoterminowe	1 574	1 823
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	18 908
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	26 301	37 360
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	372 868	333 741
Razem	818 537	811 175

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług Grupa wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwanym stratom kredytowym w całym okresie życia.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług dokonała oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w oparciu o macierz rezerw, zdefiniowaną na podstawie danych historycznych dotyczących strat kredytowych.

Poniższa tabela przedstawia ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe oraz odpisy na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r.

31 grudnia 2019 r.	Średni ważony wskaźnik utraty wartości	Należności z tyt. dostaw i usług brutto	Wartość zabezpieczenia (maks. do kwoty należności brutto)	Należności brutto przekraczające wartość zabezpieczenia	Strata z tyt. utraty wartości
bieżące (nieprzeterminowane)	0,00%	10 094	4	10 090	-
1-30 dni przeterminowania	0,09%	159	17	142	-
31-90 dni przeterminowania	3,70%	43	2	41	2
91-180 dni przeterminowania	14,00%	12	1	11	2
366-730 dni przeterminowania	75,69%	8	-	8	6
więcej niż 730 dni przeterminowania	100,00%	5 055	4 862	193	193
Razem		15 371	4 886	10 485	203

31 grudnia 2018 r.	Średni ważony wskaźnik utraty wartości	Należności z tyt. dostaw i usług brutto	Wartość zabezpieczenia (maks. do kwoty należności brutto)	Należności brutto przekraczające wartość zabezpieczenia	Strata z tyt. utraty wartości
bieżące (nieprzeterminowane)	0,00%	10 211	1	10 210	-
1-30 dni przeterminowania	0,41%	69	18	51	-
31-90 dni przeterminowania	5,88%	48	20	28	2
91-180 dni przeterminowania	19,46%	25	7	18	4
181-365 dni przeterminowania	64,70%	6	-	6	4
366-730 dni przeterminowania	85,10%	1	-	1	1
więcej niż 730 dni przeterminowania	100,00%	5 054	4 862	192	192
Razem		15 414	4 908	10 506	203

Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług na kwotę 4 862 tys. zł posiadają zabezpieczenia na majątku kontrahenta przewyższające wartość tych należności. Dodatkowo płatność należności z tytułu dostaw i usług dotyczących wynajmu nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 24 tys. zł jest zabezpieczona otrzymanymi przez Grupę kaucjami umownymi.

Pozostałe należności objęte są odpisem na oczekiwane straty kredytowe w kwocie 91 354 tys. zł. Należności te wynikają w głównej mierze z działalności zaniechanej w latach ubiegłych i powstały przede wszystkim w rezultacie udzielonych poręczeń kredytowych dla spółek, które utraciły zdolność do spłaty swoich zobowiązań.

Zmiana stanu odpisów na oczekiwane straty kredytowe w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych przedstawia się następująco:

	2019 r.	2018 r.
Wartość na dzień 1 stycznia	(91 553)	(91 500)
Odwrocenie strat/(Straty) z tytułu utraty wartości	(3)	(57)
Zaprzestanie ujmowania należności	-	4
Reklasyfikacje odpisów	(1)	-
Wartość na dzień 31 grudnia	(91 557)	(91 553)

35.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest związane z zejściem zmian w zakresie popytu, podaży oraz cen a także innych czynników, które wpłyną na wyniki Grupy lub wartość posiadanych aktywów (takich jak kursy walut zagranicznych, stopy procentowe, cena kapitału). Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, przy jednoczesnej optymalizacji zwrotu z ryzyka.

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych, jak również kredytów bankowych oraz pozostałych zobowiązań opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Wartość nominalna 31 grudnia 2019 r.	Wartość nominalna 31 grudnia 2018 r.
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	417 621	419 200
Zobowiązania finansowe	-	-
	417 621	419 200
Wpływ zabezpieczających instrumentów pochodnych	-	(62 131)
	417 621	357 069
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	372 868	333 741
Zobowiązania finansowe	-	(77 723)
	372 868	256 018
Wpływ zabezpieczających instrumentów pochodnych	-	62 131
	372 868	318 149

Zgodnie z zapisami zawartych umów o finansowanie, w dniu 27 maja 2008 r. SAM S.A. oraz banki WestLB Bank Polska S.A. (zastąpiony ostatecznie przez BGŻ BNP Paribas S.A.), PEKAO S.A., DEPFA Bank (zastąpiony przez FMS WERTMANAGEMENT) zawarły transakcje zabezpieczające przed ryzykiem przyszłych zmian stóp procentowych (Interest Rate Swaps) w odniesieniu do Konsorcjalnej Umowy Kredytowej, polegające na zamianie strumieni płatności opartych o zmienną stopę procentową (6M WIBOR) na strumienie płatności oparte o stałą stopę procentową.

Powyższe transakcje Grupa klasyfikowała jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Terminy wymagalności zabezpieczanych płatności odsetkowych w transakcjach zabezpieczających były tożsame z terminami wymagalności płatności odsetkowych wynikającymi z zawartej Konsorcjalnej Umowy Kredytowej. Grupa weryfikowała efektywność zabezpieczenia przepływów pieniężnych przy zastosowaniu metody hipotetycznego instrumentu pochodnego.

W związku z całkowitą przedpłatą Konsorcjalnej Umowy Kredytowej w dniu 30 września 2019 r., Grupa dokonała w tej dacie również przedterminowego rozliczenia ww. transakcji zabezpieczających przed ryzykiem zmian stóp procentowych.

Zmiana wartości pozycji zabezpieczanej będąca podstawą kalkulacji nieefektywności zabezpieczenia wyniosła 46 tys. zł w 2019 r. (2018 r.: 487 tys. zł).

Poza transakcjami opisanymi powyżej, działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Ponadto część inwestycji lokowana jest w instrumenty niezależne od zmian stopy WIBOR.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej oraz zabezpieczających instrumentów pochodnych na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 pb na wynik finansowy i na kapitały własne. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione. Analizę przeprowadzono dla okresu bieżącego roku i dla okresu porównywalnego.

	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny	
	zwiększenia 100 pb	zmniejszenia 100 pb	zwiększenia 100 pb	zmniejszenia 100 pb
31 grudnia 2019 r.				
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	3 729	(3 729)	3 729	(3 729)
Zabezpieczające instrumenty pochodne	-	-	-	-
31 grudnia 2018 r.				
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	2 571	(2 571)	2 571	(2 571)
Zabezpieczające instrumenty pochodne	-	-	911	(911)

Ryzyko kursowe

Na koniec 2019 r. ryzyko kursowe dotyczy środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według walut, w których są one denominowane.

Aktywa/zobowiązania według waluty po przeliczeniu na złote (dane w tys. zł)

	EUR	USD	GBP
31 grudnia 2019 r.			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	142	5	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(92)	-	-
Ekspozycja skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na ryzyko kursowe	50	5	-
31 grudnia 2018 r.			
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	499	55	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(81)	-	(92)
Ekspozycja skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na ryzyko kursowe	418	55	(92)

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie złotego na dzień bilansowy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy i na kapitały własne związany z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

	Zysk lub strata bieżącego okresu		Kapitał własny	
	wzrost kursów walut obcych o 5%	spadek kursów walut obcych o 5%	wzrost kursów walut obcych o 5%	spadek kursów walut obcych o 5%
31 grudnia 2019 r.	3	(3)	3	(3)
31 grudnia 2018 r.	19	(19)	19	(19)

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

35.3. Ryzyko utraty płynności finansowej

Ryzyko utraty płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności.

Polityka zarządzania ryzykiem utraty płynności finansowej polega na zapewnieniu środków finansowych niezbędnych do wywiązywania się Grupy z zobowiązań finansowych i inwestycyjnych przy wykorzystaniu najbardziej atrakcyjnych źródeł finansowania.

Zarządzanie płynnością Grupy koncentruje się na szczegółowej analizie, planowaniu i podjęciu odpowiednich działań w obszarach obejmujących kapitał pracujący oraz zadłużenie finansowe netto.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko utraty płynności finansowej:

31 grudnia 2019 r.

Zobowiązania finansowe z wyłączeniem instrumentów pochodnych	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Przebieg				
			do 6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	powyżej 5 lat
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	6 204	(6 204)	-	-	(224)	(5 908)	(72)
Zobowiązania z tytułu leasingu	3 237	(8 800)	(126)	-	(126)	(377)	(8 171)
Zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych	14 570	(27 420)	(1 828)	(1 828)	(3 656)	(10 968)	(9 140)
Płatności na rzecz Skarbu Państwa	54 667	(54 667)	(54 667)	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	32 433	(32 028)	(32 028)	-	-	-	-
Razem	111 111	(129 119)	(88 649)	(1 828)	(4 006)	(17 253)	(17 383)

31 grudnia 2018 r.*

Zobowiązania finansowe z wyłączeniem instrumentów pochodnych	Wartość bilansowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Przebieg				
			do 6 mcy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	powyżej 5 lat
Zabezpieczone kredyty bankowe	77 405	(80 913)	(23 093)	(23 606)	(34 214)	-	-
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	6 318	(6 318)	-	-	(2 869)	(2 877)	(572)
Zobowiązania z tytułu Opłat koncesyjnych*	15 234	(30 685)	(1 805)	(1 805)	(3 610)	(10 830)	(12 635)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27 120	(27 120)	(27 120)	-	-	-	-
Wydatki związane z instrumentami pochodnymi							
SWAP procentowy służący zabezpieczeniu	3 749	(3 828)	(1 306)	(1 070)	(1 324)	(128)	-
Razem	129 826	(148 864)	(53 324)	(26 481)	(42 017)	(13 835)	(13 207)

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

35.4. Zarządzanie kapitałami

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie silnej bazy kapitałowej, która będzie podstawą zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku i która zapewni przyszły rozwój Grupy. Grupa monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

Celem Grupy jest osiągnięcie wskaźnika rentowności kapitału na poziomie satysfakcjonującym akcjonariuszy.

Jednostka Dominująca oraz spółki zależne będące spółkami akcyjnymi podlegają regulacji wynikającej z art. 396 § 1 KSH, który wymaga przekazania na kapitał zapasowy spółki akcyjnej co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Na dzień 31 grudnia 2019 r. spółki akcyjne tworzące Grupę osiągnęły już ww. poziom kapitału zapasowego.

Współczynnik zadłużenia netto do skorygowanego kapitału własnego na koniec okresu sprawozdawczego kształtował się następująco:

	31 grudnia 2019 r.	31 grudnia 2018 r.*	1 stycznia 2018 r.*
Zobowiązania ogółem	526 288	526 230	756 128
<i>minus</i>			
Rezerwy na wydatki inwestycyjne Etapu II	362 719	346 183	345 014
Zabezpieczające instrumenty pochodne (z uwzględnieniem podatku odroczonego)	-	3 162	5 396
Bankowe lokaty terminowe (inwestycje długoterminowe)	417 621	419 200	434 077
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	372 868	333 741	396 900
Zadłużenie netto	(626 920)	(576 056)	(425 259)
Kapitał własny razem	795 764	804 671	693 101
<i>minus</i>			
Kapitał z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń	-	(2 409)	(4 443)
Skorygowany kapitał własny razem	795 764	807 080	697 544
Współczynnik zadłużenia netto do skorygowanego kapitału własnego razem	(0,79)	(0,71)	(0,61)

* Dane przekształcone w związku ze zmianą podejścia w odniesieniu do Opłat koncesyjnych - patrz nota 5.2.

W trakcie roku obrotowego nie było zmian w polityce Grupy dotyczącej zarządzania kapitałami.

36. Zobowiązania inwestycyjne

W dniu 5 lutego 2016 r. SAM S.A. zawarła z konsorcjum firm Pavimental S.p.A. oraz Pavimental Polska Sp. z o.o. Kontrakt HM-3-2016 „Wymiana nawierzchni 2016-2017” obejmujący wymianę nawierzchni na odcinkach autostrady o łącznej długości 59,9 km, wykonanie robót mostowych związanych z wymianą nawierzchni oraz odbudowę części odwodnienia liniowego w pasie rozdziału. Końcowa wartość kontraktu wyniosła 44 864 tys. zł (po uwzględnieniu poleceń zmiany). Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zaawansowanie finansowe (wartość rozliczonych robót) wyniosło 44 864 tys. zł (100% wartości kontraktu), z czego 1 323 tys. zł dotyczyło prac rozliczonych w 2019 r.

W dniu 1 kwietnia 2016 r. SAM S.A. zawarła z konsorcjum firm Pavimental S.p.A. oraz Pavimental Polska Sp. z o.o. Kontrakt F2b-6-2014 „Przebudowa odwodnienia autostrady A-4 na odcinku województwa śląskiego – część II” o końcowej wartości 28 812 tys. zł (po uwzględnieniu poleceń zmiany). Kontrakt przewidywał przebudowę odwodnienia dla ośmiu zlewni w województwie śląskim. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zaawansowanie finansowe (wartość rozliczonych robót) wyniosło 28 812 tys. zł (100% wartości kontraktu), z czego 758 tys. zł dotyczyło prac rozliczonych w 2019 r.

W dniu 4 lipca 2017 r. SAM S.A. podpisała z firmą Pavimental Polska Sp. z o.o. Kontrakt ROM48 „Remont podpór obiektu mostowego M48” o bieżącej wartości 23 092 tys. zł (po uwzględnieniu poleceń zmiany). Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zaawansowanie finansowe (wartość rozliczonych robót) wyniosło 22 157 tys. zł (96% wartości kontraktu), z czego 10 728 tys. zł dotyczyło prac rozliczonych w 2019 r.

W dniu 18 września 2017 r. SAM S.A. podpisała z firmą Zakład Budowlano - Instalacyjny „ALFA” kontrakt na wykonanie nadbudowy i rozbudowy Budynku Zarządzania Autostradą, którego wartość ostatecznie wyniosła 2 059 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zaawansowanie finansowe (wartość rozliczonych robót) wyniosło 2 059 tys. zł (100% wartości kontraktu), z czego 225 tys. zł dotyczyło prac rozliczonych w 2019 r.

W dniu 21 listopada 2018 r. SAM S.A. zawarła z konsorcjum firm Pavimental S.p.A. oraz Pavimental Polska Sp. z o. o. Kontrakt ROM09-54 „Remont obiektów mostowych M09L i M09P oraz wymiana urządzeń dylatacyjnych na obiekcie M54” o bieżącej wartości 10 820 tys. zł (po uwzględnieniu poleceń zmiany). Kontrakt obejmuje wykonanie prac remontowych na obiektach M09L i M09P oraz wymianę urządzeń dylatacyjnych na obiekcie M54P. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zaawansowanie finansowe (wartość rozliczonych robót) wyniosło 6 857 tys. zł (63% wartości kontraktu) i w całości dotyczyło prac rozliczonych w 2019 r.

W dniu 4 lutego 2019 r. SAM S.A. zawarła z Pavimental Polska Sp. z o.o. Kontrakt HM-4-2019 „Wymiana nawierzchni 2019-2020” obejmujący wymianę nawierzchni na odcinkach autostrady o łącznej długości 42,4 km, wykonanie robót mostowych związanych z wymianą nawierzchni oraz odbudowę części odwodnienia liniowego w pasie rozdziału. Bieżąca wartość kontraktu wynosi 52 114 tys. zł (po uwzględnieniu poleceń zmiany). Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zaawansowanie finansowe (wartość rozliczonych robót) wyniosło 27 392 tys. zł (53% wartości kontraktu).

W dniu 6 marca 2019 r. SAM S.A. podpisała z firmą KRYMEX kontrakt na wykonanie kompleksowej modernizacji odwodnienia liniowego na terenie PPO „Balice”, którego wartość ostatecznie wyniosła 1 424 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zaawansowanie finansowe (wartość rozliczonych robót) wyniosło 1 424 tys. zł (100% wartości kontraktu).

W dniu 9 lipca 2019 r. SAM S.A. zawarła z Pavimental Polska Sp. z o.o. Kontrakt F2b-10-2018 „Przebudowa odwodnienia autostrady A4 – Część III” obejmujący przebudowę odwodnienia dla jednej zlewni w województwie małopolskim. Wartość kontraktu wynosi 15 033 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zaawansowanie finansowe (wartość rozliczonych robót) wyniosło 729 tys. zł (5% wartości kontraktu).

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

W dniu 30 listopada 2018 r. SAM S.A., VIA4 S.A oraz Autostrade Tech S.p.A zawarły Umowę Serwisową Oprogramowania, zgodnie z którą SAM S.A. jest uprawniony do zlecenia zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem systemu poboru opłat. W 2019 r. w ramach rzeczony umowy realizowano m.in. prace dotyczące wdrożenia videotollingu oraz automatyzacji pasów dedykowanych. Wartość wydatków inwestycyjnych dla zadań zleconych na podstawie Umowy Serwisowej Oprogramowania wyniosła 7 340 tys. zł w 2019 r.

W dniu 14 sierpnia 2019 roku SAM S.A. i Future Processing Sp. z o.o. zawarły umowę o świadczenie usług wsparcia i rozwoju oprogramowania, w oparciu o którą zostanie wdrożony nowy system e-commerce (Nowy System Sprzedaży), który zastąpi dotychczasowy Internetowy Serwis Obsługi Klienta. W 2019 r. w ramach tej umowy poniesiono nakłady inwestycyjne w wysokości 1 814 tys. zł.

37. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa nie posiadała zobowiązań warunkowych.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. zobowiązania warunkowe dotyczyły udzielonych poręczeń i gwarancji na rzecz jednostek powiązanych w kwocie 23 668 tys. zł.

38. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

38.1. Stany rozrachunków z jednostkami powiązаныmi

31 grudnia 2019 r.	Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	Kaucje i kwoty zatrzymane
Atlantia S.p.A.	-	17	-
Jednostka dominująca	-	17	-
Biuro Centrum Sp. z o.o.	2	112	-
Jednostki stowarzyszone	2	112	-
Pawimental S.p.A. S.A. Oddział w Polsce	-	589	3 202
Pawimental Polska Sp. z o.o.	15	5 842	6 969
Telepass S.p.A.	1 086	-	-
Autostrade Tech S.p.A.	-	7 212	-
Inne jednostki powiązane	1 101	13 643	10 171
Razem	1 103	13 772	10 171

31 grudnia 2018 r.	Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	Kaucje i kwoty zatrzymane
Atlantia S.p.A.	-	17	-
Jednostka dominująca	-	17	-
Biuro Centrum Sp. z o.o.	2	629	-
Jednostki stowarzyszone	2	629	-
Pawimental S.p.A. S.A. Oddział w Polsce	-	2 426	4 445
Pawimental Polska Sp. z o.o.	18	1 689	4 193
Telepass S.p.A.	699	-	-
Autostrade Tech S.p.A.	-	2 710	176
Autogrill Polska Sp. z o.o.	-	-	10
Inne jednostki powiązane	717	6 825	8 824
Razem	719	7 471	8 824

GRUPA KAPITAŁOWA STALEXPORT AUTOSTRADY S.A.
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE NA DZIEŃ I ZA ROK KOŃCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 2019 R.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

38.2. Wartość transakcji z jednostkami powiązanimi

	Przychody	Pozostałe przychody operacyjne	Koszty nabytych produktów, towarów i usług	Wartość wydatków inwestycyjnych i prac zw. z wymianą nawierzchni
2019 r.				
Biuro Centrum Sp. z o.o.	220	-	(3 043)	-
Jednostki stowarzyszone	220	-	(3 043)	-
Pavimental S.p.A. S.A. Oddział w Polsce	-	-	(3 921)	(3 693)
Pavimental Polska Sp. z o.o.	177	12	(6 659)	(33 777)
Autogrill Polska Sp. z o.o.	12	-	-	-
Telepass S.p.A.	10 841	-	-	-
Autostrade Tech S.p.A.	-	11	(2 101)	(8 163)
Inne jednostki powiązane	11 030	23	(12 681)	(45 633)
Razem	11 250	23	(15 724)	(45 633)
	Przychody	Pozostałe przychody operacyjne	Koszty nabytych produktów, towarów i usług	Wartość wydatków inwestycyjnych i prac zw. z wymianą nawierzchni
2018 r.				
Biuro Centrum Sp. z o.o.	214	-	(3 140)	(383)
Jednostki stowarzyszone	214	-	(3 140)	(383)
Pavimental S.p.A. S.A. Oddział w Polsce	-	-	-	(5 537)
Pavimental Polska Sp. z o.o.	86	24	(826)	(18 596)
Autogrill Polska Sp. z o.o.	30	-	-	-
Telepass S.p.A.	6 686	-	-	-
Autostrade Tech S.p.A.	-	-	(3 603)	(734)
Inne jednostki powiązane	6 802	24	(4 429)	(24 867)
Razem	7 016	24	(7 569)	(25 250)

Transakcje z jednostkami powiązanimi przeprowadzane były na zasadach rynkowych (patrz również punkt 5.3 Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej Stalexport Autostrady S.A. w 2019 roku).

38.3. Transakcje z kluczowym personelem kierowniczym

Koszty wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących w Grupie Kapitałowej kształtowały się następująco:

	2019 r.	2018 r.
Jednostka Dominująca		
Zarząd	812	1 896
Wynagrodzenia	912	864
Zmiana zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	(100)	1 032
Rada Nadzorcza	70	70
Wynagrodzenia	70	70
Jednostki zależne		
Zarządy	2 103	2 035
Wynagrodzenia	2 029	1 862
Zmiana zobowiązań z tyt. świadczeń pracowniczych	74	173
Rady Nadzorcze	3	2
Wynagrodzenia	3	2
Razem	2 988	4 003

W 2019 r. oraz w 2018 r. nie udzielono pożyczek członkom Zarządów i Rad Nadzorczych spółek wchodzących w skład Grupy. Grupa nie udzielała też powyższym osobom zaliczek, gwarancji czy poręczeń.

Informacje dodatkowe (noty) do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
(wszystkie kwoty w tysiącach złotych, chyba że podano inaczej)

---

39. Wynagrodzenie podmiotu badającego sprawozdanie finansowe i podmiotów z nim powiązanych

Informacje na temat wynagrodzenia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych zaprezentowano w punkcie 5.23 Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki i Grupy Kapitałowej Stalexport Autostrady S.A. w 2019 roku.

40. Zdarzenia po dniu bilansowym

Poza zdarzeniami opisanymi w notach 1 oraz 26, nie wystąpiły inne istotne zdarzenia po dniu bilansowym, które wymagałyby ujawnienia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2019 r.

Podpisy

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

27 lutego 2020 r.
Data

Emil Wąsacz
Prezes Zarządu Dyrektor Generalny

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

27 lutego 2020 r.
Data

Mariusz Serwa
Wiceprezes Zarządu Dyrektor Finansowy

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*